

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Διακυβερνητικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί του άρθρου πρώτου

Στις 2 Ιανουαρίου 2020 υπεγράφη στην Αθήνα, παρουσία του Πρωθυπουργού της Ελλάδας, κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, του Πρωθυπουργού του Ισραήλ, κ. Benjamin Netanyahu και του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκου Αναστασιάδη, η «*Διακυβερνητική Συμφωνία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές*» (EastMed pipeline) από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας, κ. Κωστή Χατζηδάκη, τον Υπουργό Ενέργειας του Ισραήλ, κ. Yuval Steinitz και τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κύπρου, κ. Γιώργο Λακκοτρύπη.

Με αφορμή την υπογραφή της Διακυβερνητικής Συμφωνίας για τον αγωγό EastMed, ο Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης της Ιταλικής Δημοκρατίας (αρμοδίας για θέματα Ενέργειας), κ. Stefano Patuanelli, απέστειλε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 επιστολή στον Έλληνα Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κωστή Χατζηδάκη, με την οποία εξέφρασε τη στήριξη της χώρας του στον αγωγό EastMed, στο πλαίσιο των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος της ΕΕ (*PCI – Projects of Common Interest*).

Στις 2 Ιανουαρίου 2020, στο περιθώριο της υπογραφής της Διακυβερνητικής Συμφωνίας, πραγματοποιήθηκε, επίσης, τριμερής συνάντηση μεταξύ των Υπουργών Ενέργειας, κ. κ. Κωστή Χατζηδάκη, Yuval Steinitz και Γιώργου Λακκοτρύπη. Τέλος, την ίδια ημέρα, σε συνάντηση που έλαβε χώρα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπεγράφη Προσύμφωνο Συνεργασίας (*Letter of Intent*) μεταξύ των εταιρειών ΔΕΠΑ και Energean Oil & Gas, με το οποίο γίνεται ουσιαστικά το πρώτο βήμα για την εμπορική βιωσιμότητα του αγωγού φυσικού αερίου EastMed, καθώς η ΔΕΠΑ θα μπορεί να δεσμεύει και να προμηθεύεται ποσότητες φυσικού αερίου από την Energean. Το αμοιβαίο ενδιαφέρον των δύο εταιριών, ΔΕΠΑ και Energean, αφορά στην εμπορική συνεργασία προμηθευτή και αγοραστή με τη διακίνηση και εμπορία ισραηλινού φυσικού αερίου.

Στο Προοίμιο της Διακυβερνητικής Συμφωνίας, αναφέρονται οι παράγοντες τους οποίους έλαβαν υπόψη τα Συμβαλλόμενα Μέρη (εφεξής «*τα Μέρη*») για τη διαμόρφωση και κατόπιν υπογραφή της υπό κύρωση Διακυβερνητικής Συμφωνίας. Ειδικότερα τα Μέρη έλαβαν υπόψη τους τα εξής:

- Την από κοινού επιθυμία τους να καταστεί δυνατή η ασφαλής και έγκαιρη ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία του Συστήματος Αγωγού ως βιώσιμη και στρατηγική επιλογή για την εξαγωγή φυσικού αερίου από τα Μέρη που παράγουν φυσικό αέριο από κοιτάσματα που έχουν ανακαλυφθεί, στην παρούσα φάση, στο Ισραήλ και στην Κύπρο, προς την Ελλάδα, την Ιταλία και άλλες ευρωπαϊκές αγορές·

- τη στρατηγική σημασία του Συστήματος Αγωγού που ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια και διαφοροποιεί τις πηγές και τις οδεύσεις προμήθειας φυσικού αερίου μέσω της προώθησης ενός νέου διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου για την προμήθεια της ΕΕ από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου·
- την αναγνώριση από την ΕΕ του αγωγού EastMed, που προωθείται και αναπτύσσεται από την «Υποθαλάσσιος Αγωγός Φυσικού Αερίου (ΥΑΦΑ) Ελλάδος – Ιταλίας ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε. (*IGI Poseidon AE*)», ως ευρωπαϊκού «Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) (ΕΚΕ 7.3)»·
- την αναγνώριση ότι ο αγωγός EastMed αποτελεί, μαζί με τον αγωγό ΠΟΣΕΙΔΩΝ, το σύμπλεγμα υποδομών για τη μεταφορά νέων αποθεμάτων φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Ευρώπη·
- τη συμφωνία ανάπτυξης και λειτουργίας του Συστήματος Αγωγού, εντός του εδάφους της ΕΕ, με τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ που δεν αποκλείουν το δικαίωμα αίτησης εξαίρεσης από αυτούς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73·
- την υπογραφή διμερών συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής, όσον αφορά στη φορολόγηση εισοδημάτων·
- την υπογραφή Συμφωνίας στη Λευκωσία στις 17 Δεκεμβρίου 2010 μεταξύ της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για τον οριοθέτηση των μεταξύ τους αποκλειστικών οικονομικών ζωνών·
- την αναγνώριση από τα Μέρη του εφαρμοστέου εθιμικού δικαίου, όπως αντανακλάται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982·
- την αναγνώριση από τα Μέρη ότι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 ρυθμίζει την τοποθέτηση υποθαλάσσιων αγωγών·
- την υπογραφή μιας Κοινής Διακήρυξης για τον αγωγό EastMed μεταξύ του Υπουργού Ενέργειας του Ισραήλ, του Υπουργού Ενέργειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργού Οικονομικής Ανάπτυξης της Ιταλικής Δημοκρατίας (εφεξής: «Υπουργοί») στο πλαίσιο της Διυπουργικής Συνάντησης στο Τελ Αβίβ, στις 3 Απριλίου 2017·
- την υπογραφή Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για τη συνεργασία σε σχέση με το έργο του αγωγού EastMed, στη Λευκωσία, στις 5 Δεκεμβρίου 2017·
- την συμφωνία των Μερών να προωθήσουν τη δημιουργία του διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου ως νέας ξεχωριστής πηγής εφοδιασμού και διαμετακόμισης προς την Ευρώπη και την αναγνώριση ότι το Σύστημα Αγωγού θα μπορούσε να αποτελέσει πρακτικό βήμα προς την υλοποίηση του διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου·
- την επιθυμία των Μερών να συνεργαστούν για τη διευκόλυνση της εξαγωγής φυσικού αερίου από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου, τα οποία εντοπίστηκαν αρχικά στο Ισραήλ και την Κύπρο, μέσω του Συστήματος Αγωγού, το οποίο αποτελεί ένα έργο που

περιλαμβάνει υποθαλάσσιο και χερσαίο τμήμα αγωγού, προς την Ευρώπη μέσω της Κύπρου και, μέσω του υποθαλάσσιου αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, προς την Ιταλία·

- την αναγνώριση από τα Μέρη των αποτελεσμάτων της προμελέτης κατασκευής και σχεδιασμού του έργου (*pre-Front End Engineering and Design study*) (εφεξής: «προμελέτη»), η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο αγωγός EastMed είναι τεχνικά εφικτός, οικονομικά βιώσιμος και εμπορικά ανταγωνιστικός σε σχέση με άλλες επιλογές εξαγωγής από την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου·
- το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθούσε τακτικά την πορεία των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και ενημερωνόταν για τις εκβάσεις της προμελέτης·
- την αναγνώριση από τα μέρη της Απόφασης (ΕΕ) 2017/684 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών, όσον αφορά στις διακυβερνητικές συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και τρίτων χωρών στον τομέα της ενέργειας και την κατάργηση της Απόφασης 994/2012/ΕΕ·
- τη «συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας» της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, η οποία παρουσιάστηκε τον Ιούνιο του 2016 και παρέχει καθοδήγηση για τη συνεργασία με γείτονες χώρες εκτός της ΕΕ·
- το γεγονός ότι τα Μέρη δεσμεύονται από τη Γενική Συμφωνία για τις Συναλλαγές στον Τομέα των Υπηρεσιών (General Agreement on Trade in Services, GATS) (άρθρο XVII)·
- το γεγονός ότι τα Μέρη αποτελούν επίσης μέρη στη Σύμβαση για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση της 16ης Φεβρουαρίου 1976·
- το γεγονός ότι η Κύπρος, η Ελλάδα και η Ιταλία είναι μέρη στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 και στη Σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο της 25ης Φεβρουαρίου 1991·
- την υπογραφή Συμφωνίας Εφαρμογής, στο πλαίσιο της Τριμερούς Συνόδου Κορυφής που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στις 8 Μαΐου 2018, μεταξύ της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ, της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για υπο-περιφερειακό έκτακτο σχέδιο δράσης για αντιμετώπιση περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης από πετρελαιοειδή·
- το γεγονός ότι τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι κάθε Μέρος δύναται να λάβει κάθε μέτρο που κρίνει αναγκαίο για τη διασφάλιση της εθνικής του ασφάλειας.

Στο άρθρο 1 παρατίθενται οι ορισμοί και η ερμηνεία όρων που αναφέρονται εντός της Συμφωνίας, καθώς και η ερμηνεία αναφορικά με τον αριθμό, το γένος των όρων αλλά και η ερμηνεία των όρων «γνώση» και «επίγνωση» και των συνώνυμων αυτών όρων για τα Μέρη.

Στο άρθρο 2 ορίζεται η σχέση της παρούσας Συμφωνίας με άλλες διεθνείς και εθνικές υποχρεώσεις των Μερών. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι η παρούσα δεν δύναται να θίξει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους στο πλαίσιο διεθνών συνθηκών ή του διεθνούς δικαίου εν γένει, καθώς και στο πλαίσιο της ιδιότητας του ως κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία ανήκουν η Ιταλία, η Ελλάδα και η Κύπρος. Τα Μέρη καλούνται να προβούν στις ενδεδειγμένες κανονιστικές και νομοθετικές ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας.

Στο άρθρο 3 περιγράφονται οι όροι για την εκτέλεση και τήρηση της Συμφωνίας από τα Μέρη, τα οποία δεσμεύονται να εκπληρώσουν τα οριζόμενα στη Συμφωνία.

Στο άρθρο 4 ορίζεται η συνεργασία των Μερών για την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας και τον συντονισμό αυτής. Δεσμεύονται δε, καλή τη πίστη, να προβαίνουν σε συναντήσεις μεταξύ τους ή/και με τρίτα κράτη, Διεθνείς Οργανισμούς και ιδρύματα, ώστε να προωθείται η υλοποίηση της Συμφωνίας, καθώς και να συνεργάζονται μεταξύ τους με σκοπό να ενθαρρύνουν τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τη χρηματοδοτική στήριξη, τους κανόνες ανταγωνισμού και το ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης μιας απόφασης εξαίρεσης, εφόσον απαιτηθεί.

Στο άρθρο 5 προβλέπεται ότι κάθε Μέρος οφείλει να παρέχει, στο πλαίσιο της εσωτερικής του έννομης τάξης, χωρίς καθυστερήσεις, κάθε απαραίτητη άδεια για την ανάπτυξη και την επέκταση του Συστήματος Αγωγού.

Στο άρθρο 6 ορίζεται ότι κανένα Μέρος δεν δύναται να προβάλλει απαιτήσεις σχετικά με την κυριότητα, τη χρήση ή τον προορισμό του φυσικού αερίου που μεταφέρεται από το Σύστημα Αγωγού.

Στο άρθρο 7 ορίζεται ότι κανένα από τα Μέρη δεν δύναται να διακόπτει ή να εμποδίζει καθ' οιονδήποτε τρόπο τις δραστηριότητες του Έργου στο έδαφός του, εκτός αν έχει εξουσιοδοτηθεί ειδικά από αρμόδια αρχή επίλυσης διαφορών ή αν θεωρηθεί ότι το έργο μπορεί να αποτελέσει παράγοντα κινδύνου για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία, το περιβάλλον ή/και την περιουσία ή την προστασία ιστορικών ή αρχαιολογικών θησαυρών, οπότε και μπορεί να αποφασιστεί η προσωρινή αναστολή των εργασιών, αφού έχει ειδοποιήσει εγκαίρως τα άλλα Μέρη και τους συμμετέχοντες στο έργο, με πλήρη αιτιολόγηση των συνθηκών υπό τις οποίες διακόπτεται το έργο και έχοντας λάβει όλα τα μέτρα για τη διατήρηση της ασφάλειας της λειτουργίας του συστήματος.

Στο άρθρο 8 καθορίζονται τα περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα ασφαλείας, τα οποία καλούνται να εφαρμόσουν όλα τα Μέρη από την περιοχή των οποίων διέρχεται το Σύστημα Αγωγού και τα οποία δεν θα πρέπει να υπολείπονται αυτών που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα κράτη-μέλη της. Τα Μέρη επίσης καλούνται να προετοιμάσουν εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που αφορούν στις εγκαταστάσεις του συστήματος στο έδαφός τους. Επίσης τα εν λόγω σχέδια δράσης, ορίζεται ότι θα πρέπει να είναι συμβατά με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II και θα πρέπει να τίθενται στη διάθεση των Μερών και, στο μέτρο του δυνατού, σε άλλα δυνητικά θιγόμενα κράτη και στο κοινό. Τα Μέρη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης τηρούν τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα III και ότι τόσο οι Συμμετέχοντες στο Έργο, όσο και οι αρμόδιες κρατικές αρχές θα προβαίνουν σε ασκήσεις ετοιμότητας. Τέλος, ορίζονται οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν τα Μέρη σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Στο άρθρο 9 ορίζεται ότι τα Μέρη πρέπει να προβούν σε εναρμόνιση των αντίστοιχων τεχνικών προτύπων τους που ισχύουν για τις Δραστηριότητες του Έργου.

Στο άρθρο 10 ορίζεται ότι καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, τα Μέρη αναλαμβάνουν την ευθύνη για την ασφάλεια του Συστήματος Αγωγού με τη λήψη κατάλληλων μέτρων και δυνητικά με τη σύναψη συμφωνιών, διμερών ή πολυμερών, αναφορικά με θέματα ασφαλείας του Συστήματος Αγωγού.

Στο άρθρο 11 ρυθμίζονται τα φορολογικά ζητήματα. Κάθε Μέρος θα εξασφαλίσει ότι η φορολογική επιβάρυνση των Συμμετεχόντων στο Έργο θα είναι αντίστοιχη με την εσωτερική φορολογία που ισχύει για το ίδιο και τις Συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας και αποτροπής της φοροδιαφυγής.

Οι Αρμόδιες Αρχές των Μερών θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για τη σύναψη νομικά δεσμευτικών συμφωνιών, που αναφέρονται στη Συμφωνία ως «*Διακρατικές Συμφωνίες περί φορολόγησης*», για τον από κοινού καθορισμό της φορολογικής βάσης της εταιρείας του Έργου. Αναφορικά με το Ισραήλ και την Κύπρο, οι αρμόδιες αρχές τους θα πρέπει να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για τον καθορισμό της εκτίμησης της φορολογικής βάσης για την Εταιρεία του Έργου. Τέλος, ορίζονται οι Αρμόδιες Αρχές για κάθε κράτος με την εξαίρεση της αρμόδιας Ιταλικής Αρχής.

Στο άρθρο 12 ορίζεται ότι η ευθύνη για μη εκτέλεση ή καθυστέρηση εκτέλεσης της Συμφωνίας αναστέλλεται, σε περίπτωση ανωτέρας βίας, την οποία μπορεί να επικαλεστεί ένα εκ των Μερών, εκτός αν αφορά χρηματικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από φιλικό διακανονισμό ή διαιτητική απόφαση.

Στο άρθρο 13 ορίζεται η σύσταση μιας Μεικτής Επιτροπής, η οποία θα κατευθύνει τις εργασίες του έργου και θα διευκολύνει την υλοποίηση της παρούσας Συμφωνίας. Η εν λόγω Επιτροπή, η οποία θα λειτουργεί με βάση την αρχή της συναίνεσης, θα αποτελείται από ίσο αριθμό μελών από τα Υπουργεία και τις Ρυθμιστικές Αρχές των Μερών και δύναται να καλεί, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, στις συνεδριάσεις της εκπροσώπους από τον επενδυτή του έργου, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από τρίτα Μέρη. Τέλος, ορίζονται η συχνότητα με την οποία θα συνέρχεται η Επιτροπή και τα παραδοτέα των συνεδριάσεων αυτής.

Στο άρθρο 14 ορίζονται τα περί ευθύνης εκάστου των Μερών για την μη τήρηση της παρούσας Συμφωνίας.

Στο άρθρο 15 προβλέπονται τα περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των όρων της Συμφωνίας κατόπιν αμοιβαίας συναίνεσης των Μερών και κατόπιν προηγούμενης γραπτής ειδοποίησης. Επίσης προβλέπεται ότι τρίτο κράτος μπορεί, κατόπιν συμφωνίας όλων των Μερών, να γίνει μέρος της παρούσας Συμφωνίας και ορίζεται ο τρόπος θέσης σε ισχύ των ανωτέρω.

Το άρθρο 16 ορίζει τα περί του δικαιώματος της Εταιρείας Έργου να ζητήσει εξαίρεση βάσει του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73, προκειμένου να μεταφέρει φυσικό αέριο από τα Μέρη που το παράγουν. Επίσης, τα Μέρη, με την επιφύλαξη πιθανών αποφάσεων των αρμόδιων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, αναγνωρίζουν ότι θα ενθαρρύνουν σχετικό αίτημα της Εταιρείας Έργου να λάβει εξαίρεση από την υποχρέωση πρόσβασης τρίτων στη μεταφορική δυναμικότητα του αγωγού. Σε περίπτωση που δοθεί εξαίρεση, η Εταιρεία Έργου μπορεί να περιορίσει την πρόσβαση τρίτων στην απαλλασσόμενη δυναμικότητα του αγωγού, ενώ η διαθέσιμη ή μη χρησιμοποιούμενη δυναμικότητα θα διατίθεται στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς φυσικού αερίου που παράγεται σε κράτη τα οποία δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας συμφωνίας, κατά τρόπο διαφανή, αμερόληπτο και αναλογικό.

Το άρθρο 17 αφορά στον τρόπο επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση οιασδήποτε ζητημάτων προκύψουν μεταξύ των μερών για την υλοποίηση της παρούσας Συμφωνίας. Σύμφωνα με τη διάταξη, αν δεν επιτευχθεί συμφωνία δια της διπλωματικής οδού, τότε τα Μέρη μπορούν να προσφύγουν σε διαιτησία. Ωστόσο, οι διαφορές μεταξύ Κύπρου, Ελλάδας και Ιταλίας, ως μελών της ΕΕ εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).

Στο άρθρο 18 ορίζεται η διαδικασία κύρωσης και η θέση σε ισχύ της Συμφωνίας.

Στο άρθρο 19 ορίζεται ο τρόπος αποστολής οποιωνδήποτε γραπτών ειδοποιήσεων ή ανακοινώσεων σε καθορισμένες διευθύνσεις και πρόσωπα για κάθε χώρα, που αναγράφονται στο άρθρο.

Το άρθρο 20 ορίζει ότι το κείμενο της παρούσας Συμφωνίας μαζί με τα Παραρτήματα και τα λοιπά κείμενα, στα οποία γίνεται ρητή αναφορά, αποτελούν το σύνολο της Συμφωνίας που υπογράφουν τα Μέρη.

Το Παράρτημα Ι περιγράφει τα πέντε διακριτά τμήματα του Συστήματος Αγωγού EastMed έως το σημείο σύνδεσής του με τον Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου Ελλάδας – Ιταλίας ΠΟΣΕΙΔΩΝ (ΥΑΦΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝ) ή άλλες δυνητικές υποδομές που καταλήγουν στην Ιταλία. Προβλέπεται, επίσης, ο ορισμός σημείων εισόδου (entry points) στον αγωγό εντός του εδάφους της Ελλάδος, ώστε να επιτρέπει την αύξηση της δυναμικότητας του έργου από όσα δυνητικά αποθέματα φυσικού αερίου ανακαλυφθούν στην περιοχή με ιδιαίτερη αναφορά στην αναβάθμιση της δυναμικότητας του αγωγού από την Κρήτη και επέκεινα της Κρήτης.

Το Παράρτημα ΙΙ προβλέπει τις πληροφορίες που πρέπει να καταστούν διαθέσιμες μεταξύ των Μερών κατά την εκπόνηση και τυχόν ενεργοποίηση των εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση ατυχημάτων και την εν γένει ασφάλεια της λειτουργίας του συστήματος αγωγού.

Το Παράρτημα ΙΙΙ περιγράφει τα συγκεκριμένα μέσα, τις υποδομές, το προσωπικό και τις διαδικασίες που θα χρησιμοποιηθούν κατά την προετοιμασία των σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών του Παραρτήματος ΙΙ.

Επί του άρθρου δεύτερου

Με το άρθρο δεύτερο καθορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από τη δημοσίευση του και της υπό κύρωση Συμφωνίας από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 18 παρ. 1 αυτής.

Θέτοντας τα ανωτέρω υπόψη της Βουλής των Ελλήνων εισηγούμαστε την ψήφιση του υποβαλλόμενου σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 4 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

Ν. – Γ. Δένδιας

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κων. Χατζηδάκης

Κων. Τσιάρας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της Διακυβερνητικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που προβλέπει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος, η Διακυβερνητική Συμφωνία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές, που υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 2 Ιανουαρίου 2020, το κείμενο της οποίας, σε πρωτότυπο στην αγγλική και σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, έχει ως εξής:

INTERGOVERNMENTAL AGREEMENT

BETWEEN

THE REPUBLIC OF CYPRUS

AND

THE STATE OF ISRAEL

AND

THE HELLENIC REPUBLIC

AND

THE ITALIAN REPUBLIC

CONCERNING

A PIPELINE SYSTEM TO TRANSPORT EASTERN MEDITERRANEAN NATURAL GAS TO THE EUROPEAN MARKETS

TABLE OF CONTENTS

	Page
PREAMBLE.....	1
ARTICLE 1 DEFINITIONS AND INTERPRETATION.....	3
ARTICLE 2 RELATIONSHIP BETWEEN THIS AGREEMENT AND OTHER INTERNATIONAL AND DOMESTIC OBLIGATIONS.....	4
ARTICLE 3 PERFORMANCE AND OBSERVANCE OF THIS AGREEMENT.....	5
ARTICLE 4 COOPERATION.....	5
ARTICLE 5 PERMITS.....	6
ARTICLE 6 TITLE TO OR OWNERSHIP OF NATURAL GAS IN THE PIPELINE SYSTEM.....	6
ARTICLE 7 NON-INTERRUPTION OF PROJECT ACTIVITIES.....	6
ARTICLE 8 ENVIRONMENTAL AND SAFETY STANDARDS.....	6
ARTICLE 9 HARMONISATION OF TECHNICAL STANDARDS.....	8
ARTICLE 10 SECURITY.....	7
ARTICLE 11 TAXES.....	8
ARTICLE 12 FORCE MAJEURE.....	9
ARTICLE 13 JOINT COMMITTEE.....	9
ARTICLE 14 RESPONSIBILITY.....	10
ARTICLE 15 AMENDMENTS.....	10
ARTICLE 16 RESTRICTIONS TO THIRD PARTY ACCESS.....	10
ARTICLE 17 DISPUTE SETTLEMENT.....	10
ARTICLE 18 ENTRY INTO FORCE.....	12
ARTICLE 19 NOTICES.....	12
ARTICLE 20 ENTIRE AGREEMENT.....	13
ANNEX I DESCRIPTION OF THE PIPELINE SYSTEM.....	14

ANNEX II INFORMATION TO BE PROVIDED IN EXTERNAL EMERGENCY RESPONSE PLANS.....	15
ANNEX III PARTICULARS TO BE INCLUDED IN THE PREPARATION OF EXTERNAL EMERGENCY RESPONSE PLANS.....	16

PREAMBLE

The Republic of Cyprus ("Cyprus"), the State of Israel ("Israel"), the Hellenic Republic ("Greece") and the Italian Republic ("Italy") (each a "Party" and together the "Parties"), each represented by its respective government;

WHEREAS the Parties wish to enter into this Agreement in order to enable the secure and timely development, construction and operation of the Pipeline System as a viable and strategic option for exporting Natural Gas from gas producing Parties, initially discovered in Israel and Cyprus, to Greece, Italy and other European markets;

WHEREAS the Parties recognize the strategic importance of the Pipeline System which enhances energy security and diversifies sources and routes of natural gas supply by promoting the Eastern Mediterranean Corridor and the EU's goal to bring new gas from the East Mediterranean gas reserves;

WHEREAS the Parties note that the current list of Projects of Common Interest (PCI), adopted in accordance with the Regulation "on Guidelines for Trans-European Energy Infrastructure" (EU) No 347/2013 recognizes the East Med pipeline promoted and developed by IGI Poseidon as an EU "Project of Common Interest (PCI) (PCI 7.3)" and that together with the Poseidon pipeline constitutes the cluster of infrastructure to bring new gas reserves from the East Mediterranean to Europe;

WHEREAS in EU territory the development and operation of the Pipeline System will be consistent with the pertinent EU rules not excluding the right to apply for an exemption from these, as provided by Article 36 of Directive 2009/73";

WHEREAS several bilateral agreements between Parties, for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxation on income have been signed;

WHEREAS the Agreement between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Cyprus on the Delimitation of the Exclusive Economic Zone was signed in Nicosia on 17 December 2010;

WHEREAS the Parties recognise the applicable customary law as reflected in the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982;

WHEREAS the Parties recognise that the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982 addresses the laying of submarine pipelines;

WHEREAS a Joint Declaration between the Minister of Energy of Israel, the Minister of Energy of the Republic of Cyprus, the Minister of Energy and Environment of the Hellenic Republic and the Minister of Economic Development of the Italian Republic (hereinafter: the "Ministers") was signed during the EastMed Pipeline Ministerial Summit in Tel Aviv on 3 April, 2017;

WHEREAS a Memorandum of Understanding was signed between the Government of the Republic of Cyprus, the Government of the Hellenic Republic, the Government of the Italian Republic, and the Government of the State of Israel on Cooperation in relation to the EastMed Pipeline Project at Nicosia on 5 December 2017;

WHEREAS the Parties agree to promote the establishment of the Eastern Mediterranean Corridor as a new separate supply source and route to Europe, and acknowledging that the Pipeline System could be a practical step towards the implementation of the Eastern Mediterranean Corridor;

WHEREAS the Parties wish to cooperate in facilitating the export of Natural Gas from Eastern Mediterranean gas reserves, initially discovered in Israel and Cyprus, through the Pipeline System, which is an offshore/onshore pipeline project, to Europe via Cyprus, Greece and, via the Poseidon off-shore pipeline, or any other means to Italy;

WHEREAS the Parties acknowledge the results of the pre-Front End Engineering and Design (hereinafter: "pre-FEED") study that concluded that the East Med pipeline is technically feasible, economically viable and commercially competitive vis-à-vis other export options from the East Mediterranean Region;

WHEREAS the European Commission has followed the progress of development activities on a regular basis and has been informed of pre-FEED outcomes;

WHEREAS the Parties recognize Decision (EU) 2017/684 of the European Parliament and the Council on establishing an information exchange mechanism with regard to intergovernmental agreements between Member States and third countries in the field of energy and repealing Decision No.994/2012/EU;

WHEREAS the Parties are aware of the European External Action Service's "Global Strategy for the EU's Foreign and Security Policy", presented in June 2016 that provides guidance for cooperation with non EU neighbours;

WHEREAS the Parties are bound by the General Agreement on Trade in Services (GATS) (Article XVII);

WHEREAS the Parties are members to the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea Against Pollution of 16 February 1976;

WHEREAS Cyprus, Greece and Italy are parties to the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982 and to the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context of 25 February 1991;

WHEREAS an Implementation Agreement between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Cyprus and the Government of the Hellenic Republic on the Sub-Regional Marine Oil Pollution Contingency Plan was signed during the Trilateral Summit in Nicosia on 8 May 2018;

WHEREAS the parties recognize that each Party may take all measures which it considers necessary to safeguard its national security

THE PARTIES HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1 DEFINITIONS AND INTERPRETATION

1. Definitions

Capitalised terms used in this Agreement (including the Preamble), and not otherwise defined herein, shall have the following meaning:

"Agreement" shall mean this Intergovernmental Agreement, as amended, supplemented or otherwise modified from time to time.

"Contractor" shall mean any Person supplying directly, goods, work, technology or services, to the Project Company or Project Investors or their affiliates in connection with the Pipeline System to an annual contractual value of at least €500,000, excluding however any physical person acting in his or her role as an employee of any other Person.

"Force Majeure" shall have the meaning ascribed to it under international law.

"Host Government Agreement" shall mean each agreement between a Party on the one hand, and Project Investors, on the other hand, relating to the Pipeline System.

"Joint Committee" shall mean the committee defined in Article 13.

"Permits" shall mean all those permits, approvals and rights of examination, testing, evaluation, analysis, inspection, construction, use, possession, occupancy, management, ownership, assignment and enjoyment with respect to any Territory as are required to carry out the Project Activities.

"Natural Gas" shall mean any hydrocarbons which are extracted from the sub-soil in their natural state and are gaseous at normal temperature and pressure.

"Operator" shall mean the Person or Persons responsible from time to time for implementing, managing, coordinating and/or conducting for or on behalf of the Project Investors or their affiliates all or any portion of the day-to-day Project Activities including serving as an operator of all or any portion of the Pipeline System. For the avoidance of doubt, where no Person or Persons has or have been appointed by the Project Investors or their affiliates in this capacity, the Project Investors shall be the Operator.

"Parties" shall mean each of the parties to this Agreement and **"Party"** shall mean any of them.

"Person" shall mean any natural person or any entity, including among the latter any company, corporation, limited liability company, partnership, limited partnership, enterprise, joint venture, unincorporated joint venture, association, trust or other juridical entity, organisation or enterprise duly organised by treaty or under the laws of any state or any subdivision thereof.

"Pipeline System" shall mean the Natural Gas pipeline system, as described in Annex I.

"Project" shall mean the evaluation, development, design, construction, installation, financing, insuring, ownership, operation (including the Transport by any or all of the

Shippers of Natural Gas through the Pipeline System), repair, replacement, refurbishment, maintenance, expansion, and extension (including laterals) of the Pipeline System.

“Project Activities” shall mean the activities conducted by the Project Participants in connection with the Project.

“Project Company” shall mean the company responsible for the Pipeline System’s promotion, development, financing, construction and operation, which is at the time of signing this Agreement IGI POSEIDON S.A., a company founded and operating under the Laws of Greece, having its registered seat in Greece.

“Project Investor” shall mean the Project Company and/or any other party to any Host Government Agreement other than a Party.

“Project Participant” shall mean any Project Investor, Operator, Shipper or Contractor, or any of their respective affiliates having a direct commercial interest in the Pipeline System.

“Shipper” shall mean any Person which has a legal entitlement (whether arising by virtue of a contract or otherwise) to transport Natural Gas through all or any portion of the Pipeline System.

“Taxes” shall mean all existing and future levies, duties, customs, imposts, payments, fees, penalties, assessments, taxes (including VAT or sales taxes), charges and contributions payable to or imposed by a Party, or any other body having the effective power to levy any such charges within the Territory of a Party, and **“Tax”** shall mean any one of them.

“Territory” shall mean, with respect to each Party, the land territory of such Party, its maritime areas, including the Territorial Sea, the Exclusive Economic Zone and the Continental Shelf in accordance with customary international law also reflected in the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982, and the air space above the land territory and the Territorial Sea.

“Transport” shall mean carriage, shipping or other transportation of Natural Gas, via any legal arrangement or entitlement.

“VAT” shall mean value added tax or any other similar Tax applicable to the provision of goods or services, Permits, works, services or technology, within the Territory of a Party.

“Year”, “Calendar Year” and “Fiscal Year” shall mean a period of twelve (12) consecutive months, according to the Gregorian calendar, starting on 1 January, unless another starting date is expressly indicated in the relevant provisions of this Agreement.

2. Interpretation

- (a) The division of this Agreement into articles, sections and other portions and the insertion of headings are for convenience of reference only and shall not affect the construction or interpretation hereof.
- (b) Unless otherwise indicated, all references to an “Article” followed by a number or a letter refer to the specified Article of this Agreement.

- (c) The terms "this Agreement," "hereof," "herein" and "hereunder" and similar expressions refer to this Agreement and not to any particular Article, section or other portion hereof.

3. Construction

Unless otherwise specifically indicated or the context otherwise requires, words importing the singular shall include the plural and vice versa and words importing any gender shall include all genders, and "include," "includes" and "including" shall be deemed to be followed by the words "without limitation."

4. Knowledge

References in this Agreement to "knowledge," "awareness" and synonymous terms shall, unless the context indicates the contrary, be deemed to refer to actual rather than to constructive or imputed knowledge.

ARTICLE 2 RELATIONSHIP BETWEEN THIS AGREEMENT AND OTHER INTERNATIONAL AND DOMESTIC OBLIGATIONS

1. Each Party confirms and warrants that the execution and performance of this Agreement is within the powers of the Party. Each Party further confirms and warrants that it is not aware of any law, regulation or agreement to which it is party that would impair the ability of such Party to implement this Agreement.
2. Nothing in this Agreement shall affect the rights or obligations of each Party under any other relevant international treaty or rule of international law. Cyprus, Greece and Italy shall abide by their obligations arising from their membership of the European Union.
3. Each Party shall administer in a consistent, impartial and reasonable manner all laws, regulations, rulings and administrative decisions affecting matters covered by this Agreement, and shall ensure that necessary measures are taken in order to give effect to the provisions of this Agreement.

ARTICLE 3 PERFORMANCE AND OBSERVANCE OF THIS AGREEMENT

Subject to the other provisions hereof, each Party undertakes to fulfil and perform each of its obligations under this Agreement.

ARTICLE 4 COOPERATION

1. The Parties shall cooperate in order to establish and maintain necessary conditions for the successful implementation of the Project Activities.

2. Each Party undertakes to meet in good faith at all reasonable times and as often as reasonably required for the purposes of negotiating and entering into such other multilateral or bilateral agreements as may be appropriate between and among the Parties, or with any other states, international institutions and authorities, in order to authorise, enable and support the implementation of Project Activities.
3. The Parties shall cooperate with a view to encourage EU decisions about financing support, competition rules and a dedicated regulatory framework including an exemption decision where required.

ARTICLE 5 PERMITS

Each Party undertakes, to the extent permitted by its own applicable law, to issue without undue delay any necessary Permit needed to develop, design, construct, install, build, operate, repair, replace, refurbish, maintain, expand and extend the Pipeline System

ARTICLE 6 TITLE TO OR OWNERSHIP OF NATURAL GAS IN THE PIPELINE SYSTEM

No Party shall impose any requirement with respect to title, ownership, use or destination of Natural Gas Transported in the Pipeline System.

ARTICLE 7 NON-INTERRUPTION OF PROJECT ACTIVITIES

1. No Party shall, except as specifically provided in the applicable Host Government Agreement or in the terms set forth in the relevant license or permit granted where applicable, or as specifically authorised by a competent dispute settlement authority, interrupt, curtail, delay or otherwise impede the Project Activities in its Territory.
2. Notwithstanding Article 7.1, where a Party has reasonable grounds to believe that the continuation of the Project Activities in the Territory of a Party creates or would create a danger or hazard to that Party's national security, public health and to the safety or security of the public, to property, to the protection of national treasures of historic or archaeological value, or to the environment, the Party may interrupt the Project Activities in its Territory but only to the extent and for the length of time necessary to remove or mitigate such danger or hazard.
3. If any event occurs or any situation arises which interrupts, curtails, or otherwise impedes Project Activities (an "interruption" for the purpose of this Article) the Party in, or in respect of whose Territory the relevant interruption has arisen, shall immediately give notice to the other Parties and relevant Project Participants of the interruption, give reasonably full details of the reasons as well as the measures taken to reinstate the operation of the pipeline, having regard to safeguarding supplies of

Natural Gas to consumers and to maintaining system security and operational capability.

ARTICLE 8 ENVIRONMENTAL AND SAFETY STANDARDS

1. Each Party shall:
 - (a) Apply environmental and safety standards and guidelines appropriate to the conditions and environment prevailing in each particular geographic area traversed by the Pipeline System. These standards and guidelines shall be no less stringent than those standards and guidelines applied within European Union member states;
 - (b) ensure its compliance with such standards;
 - (c) consult with the other Parties as often as necessary in order to comply with (a) and (b).
2. External emergency response plans and emergency preparedness:
 - (a) The Parties shall prepare external emergency response plans covering all offshore Natural Gas installations relating to the Pipeline System, connected infrastructure, and potentially affected areas within their Territory. The Parties shall specify the role and financial obligation of Project Participants in the external emergency response plans;
 - (b) The Parties shall prepare external emergency response plans in consultation with relevant Project Participants and taking into account the most up to date version of the internal emergency response plans of the existing or planned installations and connected infrastructure in the area covered by the external emergency response plan;
 - (c) The Parties shall prepare external emergency response plans for the Pipeline System in accordance with Annex II, and said response plans shall be made available to the Parties and to the extent possible to other potentially affected states and the public;
 - (d) The Parties shall take suitable measures to achieve a high level of compatibility and interoperability of response equipment and expertise between all potentially affected states in the region, and other third-party states, where appropriate;
 - (e) The Parties shall keep records of emergency response equipment and services in accordance with Annex III, and said records shall be available to the other potentially affected states and, on a reciprocal basis, to neighbouring states;
 - (f) The Parties shall ensure that Project Participants regularly test their preparedness to respond effectively to major accidents in close cooperation with the relevant State Authorities;

- (g) The Parties shall ensure that competent State Authorities or, where appropriate, operators develop cooperation scenarios for emergencies, and such scenarios shall be regularly assessed and updated as necessary.

3. Emergency response:

- (a) The Parties shall ensure that in the event of any accident (as described in the above paragraph), the Project Participants shall be obligated to take all suitable measures to:

- (i) prevent its escalation;
- (ii) limit its consequences; and
- (iii) rectify the environmental damage at source.

The Parties shall, within their means, assist the Project Participants (if needed), including with the supply of additional resources, without prejudice to the "polluter pays" principle and without distorting competition;

- (b) In the course of the emergency response, the Parties shall collect the information necessary for thorough investigation.

ARTICLE 9 HARMONISATION OF TECHNICAL STANDARDS

The Parties shall endeavour to harmonise their respective technical standards applicable to Project Activities.

ARTICLE 10 SECURITY

1. Commencing with the initial Project Activities relating to route identification and evaluation and continuing throughout the life of the Project, each Party may take measures which it considers necessary to ensure the security of the Pipeline System and all Persons within the Territory of that Party involved in Project Activities.
2. The Parties will cooperate by taking appropriate measures to ensure the security of the Pipeline System. In this regard, the Parties may formulate multilateral or bilateral agreements and arrangements regarding cooperation on security issues related to the Project / Pipeline System.

ARTICLE 11 TAXES

1. Nothing in this Agreement shall apply to taxation measures except that each Party shall ensure that the tax treatment of Project Participants with respect to any part of Project Activities will be no less favourable than that applicable to its nationals in like circumstances under its general tax legislation on income and capital, including the Conventions for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion whereas in force between the Parties, with respect to taxes on income.

2. The Competent Authorities of the Parties shall endeavour to conclude legally binding agreements (hereinafter called "Tax IGA") between each other and with the Competent Authority of the Country the Project Company is a tax resident for the determination of the tax assessment basis of the Project Company

With regard to Israel and Cyprus, the Competent Authorities shall endeavour to reach the necessary arrangements for the determination of the tax assessment basis of the Project Company.

3. Those agreements/arrangements shall take into account provisions of the national legislation as well as the principles of the Organisation for Economic Cooperation and Development and the Double Tax Treaties whereas in force. The Project Company shall provide all tax authorities at the outset of negotiations a detailed study of the expected operation and transfer pricing analysis. For revenues and costs of the Project Company, uniform and appropriate allocation keys relating to determination of business profits shall be set out in the agreements/arrangements, in accordance with the relevant transfer pricing analysis. These agreements/arrangements will be renewed as necessary and will cover a period equal to the duration of the project.
4. For the purposes of this article, "Competent Authorities" are defined as follows:
 - (a) For Cyprus, the Minister of Finance or the Minister's authorized representative.
 - (b) For Greece, the Independent Authority for Public Revenue (IAPR).
 - (c) For Israel, as defined in the Conventions for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income whereas in force between the Parties or the authorized representative of the Director General of the Israeli Tax Authority, as relevant
 - (d) For Italy,...

ARTICLE 12 FORCE MAJEURE

Responsibility for non-performance or delay in performance on the part of either Party with respect to any obligations or any part thereof under this Agreement other than a monetary obligation that arises out of an arbitral award or amicable settlement according to the dispute settlement procedure defined in Article 17 shall be suspended to the extent that such non performance or delay in performance is caused or occasioned by Force Majeure.

ARTICLE 13 JOINT COMMITTEE

1. The Parties agree to establish, within 30 days of the date of entry into force of this Agreement, a Joint Committee (as defined in Article 13.2), which shall monitor the activities relating to the Project and facilitate the implementation of this Agreement.
2. The Joint Committee shall be formed by an equal number of representatives of the energy ministries and regulatory authorities of each Party (the "Joint Committee"). The Joint Committee shall operate on a consensual basis. The Joint Committee may invite representatives of the Project Investor to attend the meetings and other activities of the Committee and, if deemed useful, together with representatives from the European Commission and observers from relevant Third Parties.
3. The Joint Committee shall take all reasonable steps to ensure that activities necessary for the implementation of the Project Activities are properly and timely performed. Unless agreed otherwise by the Joint Committee, the Committee shall meet at least once every trimester, during construction phase and at least once every year during operation after construction of the pipeline is completed, and shall regularly prepare and deliver to the Parties reports on the status of the Project make recommendations to the Parties for the effective implementation of the Agreement.

ARTICLE 14 RESPONSIBILITY

1. Any failure of, or refusal by a Party to fulfil or perform its obligations, as provided in this Agreement, shall constitute a breach of such Party's obligations under this Agreement.
2. The responsibility of a Party under Article 14.1 above shall be in accordance with customary international law.

ARTICLE 15 AMENDMENTS

1. This Agreement may be amended or supplemented upon mutual consent of the Parties and expressed in writing and signed by all Parties. All amendments and supplements shall be made through protocols signed by the Parties, which shall form an integral part of this Agreement and shall enter into force upon the last written notification of instruments of ratification by the Parties.
2. Any other state can become a party to this Agreement upon approval by all Parties through protocols signed by the Parties, which shall form an integral part of this Agreement and shall enter into force upon the last written notification of instruments of ratification by the Parties.

ARTICLE 16
RESTRICTIONS TO THIRD PARTY ACCESS

1. Cyprus, Greece, Italy and Israel acknowledge the right of the Project Company to apply for an exemption under Article 36 of Directive 2009/73, in order to transport gas from the producing Parties.
2. Without prejudice to the independent decision of the relevant National Regulatory Authorities on such application by the Project Company, the Governments of Cyprus, Greece and Italy will encourage a request by the Project Company to obtain an exemption under Article 36 of Directive 2009/73, in order to transport gas from the producing Parties.
3. If an exemption under Article 36 of Directive 2009/73 is granted, the Project Company may limit access of third parties to the exempted pipeline capacity in line with the conditions of the exemption.
4. Available or unused capacity, except that referred to in paragraph 3, shall be made available to the market, including for transportation of gas produced in states that are not party to this Agreement, in a transparent, non-discriminatory and proportionate manner.

ARTICLE 17
DISPUTE SETTLEMENT

1. Any dispute concerning the interpretation or implementation of this Agreement shall be settled through diplomatic channels in a spirit of understanding and cooperation.
2. In the event that a dispute concerning the interpretation or implementation of this Agreement is not settled through diplomatic channels within nine (9) months of its notification by one Party to the other Parties, any Party or Parties may initiate recourse to arbitration by submitting a notice of arbitration. The dispute shall be settled by arbitration in accordance with the UNCITRAL Arbitration Rules as revised in 2010. The case shall be administered by the International Bureau of the Permanent Court of Arbitration. Unless the States agree otherwise:
 - (a) The appointing authority shall be the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration at The Hague;
 - (b) the number of arbitrators shall be three;
 - (c) the place of arbitration shall be The Hague;
 - (d) the language to be used in the arbitral proceedings shall be English.

The parties to the dispute shall communicate their respective notice claim, response and counterclaim, to all other Parties.

3. Paragraphs 1 and 2 shall not apply to disputes between Cyprus, Greece and/or Italy (hereinafter: the EU Parties) concerning the interpretation or implementation of this Agreement to the extent that the interpretation or application of Union Law is concerned. These disputes fall within the competences of the Court of Justice of the European Union (Hereinafter: CJEU) in accordance with the rules laid down in EU law.
4. The EU Parties concerned shall seek to settle such dispute through diplomatic channels in a spirit of understanding and cooperation subject to their rights and obligations under Union law. The EU Parties will inform Israel of initiation and subject of such proceedings subject to their obligations under EU law.
5. The EU Parties concerned shall endeavour to inform Israel before a dispute within the meaning of paragraph 3 is brought before the CJEU, and shall keep Israel informed about the initiation, course and outcome of the Court proceeding, subject to the respect of their obligations of confidentiality under EU law.
6. Proceedings between EU Parties before the CJEU within the meaning of paragraph 3 and their outcome shall not limit Israel's ability to initiate proceedings pursuant to paragraph 2, and the outcome of CJEU proceedings within the meaning of paragraph 3 to which Israel is not a party shall not be binding on Israel or on any arbitral tribunal ruling on a dispute to which Israel is a party under paragraph 2.

ARTICLE 18

ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force on the date of the last written notification by the Parties that have signed this Agreement on the 2nd January 2020, informing the other Parties about the completion of the ratification procedures necessary for its entry into force.
2. The Parties having signed this Agreement on the 2nd January 2020 shall initiate the process of ratification by their relevant competent authorities within 120 days from the date of signature.
3. The Agreement shall enter into force for the Party signing after the 2nd January 2020, on the date of its written notification informing the other Parties that its ratification procedures have been completed. Such ratification procedures shall be initiated within 120 days from the date of its signature.
4. This Agreement shall be signed in four (4) copies, with each Party retaining an original copy.

ARTICLE 19 NOTICES

1. Without prejudice to the written notifications provided for in Article 15 and Article 18, all notices given under this Agreement by either Party shall be given in writing in the English language and may be delivered by hand, or by internationally recognised courier delivery service, or sent by facsimile transmission to the address or facsimile number specified below and marked for the attention of the person so specified, or at such other address or facsimile number and/or marked for the attention of such other person as a Party may at any time specify by notice given in accordance with this Article 19. For the avoidance of doubt, a notice sent by electronic mail will not be deemed valid.

2. The relevant details of each Party at the date of its signature of this Agreement are :

Cyprus

Address: 6, Andreas Araouzos Street, 1421 Nicosia

Facsimile: +357 22 518 349

Attention: Ministry of Energy, Commerce and Industry, Dr Stelios Himonas,
Permanent Secretary

Israel

Address:

Facsimile: +972747681718/ganets@energy.gov.il;oritg@energy.gov.il/fax
972747681580

Attention: Director General Office

Greece

Address: Messogheion 119, Athens

Facsimile: fax +30 213513569 e-mail : dir@prv.ypeka.gr

Attention: Directorate for International Relations of the Ministry of Environment
and Energy

Italy

Address:

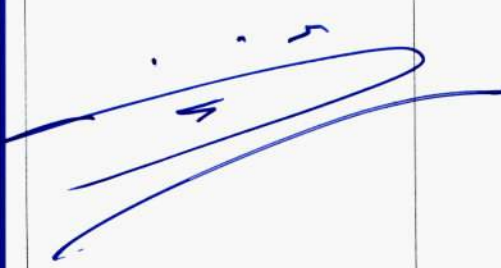
Facsimile:

Attention:

ARTICLE 20
ENTIRE AGREEMENT

This Agreement, together with all annexes attached hereto and documents that it expressly incorporates by reference and any relevant amendments or supplements shall constitute the entire agreement of the Parties with respect to the matters addressed herein.

This Agreement, done in four (4) originals in the English language, is open for signature by the Parties as of 2 January 2020, at Athens.

REPUBLIC OF CYPRUS		STATE OF ISRAEL
		

REPUBLIC OF ITALY		HELLENIC REPUBLIC
		

ANNEX I**DESCRIPTION OF THE PIPELINE SYSTEM**

The Pipeline System is an offshore/onshore bi-directional pipeline that in its base case design will originate from the territorial waters of Israel and the Territory of Cyprus. The Pipeline System will connect the natural gas sources or facilities from Israel, Cyprus and Greece to the European gas markets. It will consist of 5 sections: 1) Israel to Cyprus; 2) Cyprus to Crete; 3) Crete to Peloponnese; 4) Peloponnese to Western Greece; 5) Western Greece to Thesprotia. At Thesprotia the Pipeline System will transport the gas to Italy and Europe's gas networks via the Poseidon off-shore pipeline or any other means.

The off-takes along its route will enable the gasification of Cyprus and areas of Greece (Crete, Peloponnese, Western Greece). The project includes entry points in Greece, to allow injection of gas if gas reserves are discovered in the region and with the option to upgrade the capacity of the pipeline sections from Crete.

ANNEX II

INFORMATION TO BE PROVIDED IN EXTERNAL EMERGENCY RESPONSE PLANS

External emergency response plans shall include but not be limited to:

- (a) names and positions of persons authorised to initiate emergency procedures and of persons authorised to direct the external emergency response;
- (b) arrangements for receiving early warning of major accidents and the associated alert and emergency response procedures;
- (c) arrangements for coordinating resources necessary to implement the external emergency response plan;
- (d) arrangements for providing assistance to the internal emergency response;
- (e) a detailed description of the external emergency response arrangements;
- (f) arrangements for providing persons and organisations that may be affected by the major accident with suitable information and advice relating to it;
- (g) arrangements for the provision of information to the emergency services of other states and the European Commission in the event of a major accident with possible transboundary consequences; and
- (h) arrangements for the mitigation of the negative impacts on wildlife both onshore and offshore.

The above mentioned list of information included in the external emergency response plan is without prejudice to the provisions that transmission system operators have to fulfil in order to be compliant with the Regulation (EC) 2017/1938 concerning measures to safeguard the security of gas supply and to the provision descending from the relevant national Preventive Action and Emergency Plans.

ANNEX III
PARTICULARS TO BE INCLUDED IN THE PREPARATION OF EXTERNAL EMERGENCY
RESPONSE PLANS

- (a) an inventory of available equipment, its ownership, location, means of transport to and mode of deployment at the site of the major accident;
- (b) a description of the measures in place to ensure equipment and procedures are maintained in operable condition;
- (c) an inventory of industry-owned equipment that can be made available in an emergency;
- (d) a description of the general arrangements for responding to major accidents, including competencies and responsibilities of all involved parties and the bodies responsible for maintaining such arrangements;
- (e) measures to ensure that equipment, personnel, and procedures are available and up to date and sufficient members of trained personnel are available at all times; and
- (f) evidence of prior environment and health assessments of any chemicals foreseen for use as dispersants.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ,

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΓΙΑ

**ΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΓΩΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΠΡΟΣ ΤΙΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΟΙΜΙΟ.....	1
ΑΡΘΡΟ 1 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ	3
ΑΡΘΡΟ 2 ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ.....	6
ΑΡΘΡΟ 3 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	6
ΑΡΘΡΟ 4 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	6
ΑΡΘΡΟ 5 ΑΔΕΙΕΣ.....	7
ΑΡΘΡΟ 6 ΔΙΚΑΙΩΜΑ Ή ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΩΓΟΥ.....	7
ΑΡΘΡΟ 7 ΜΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
ΑΡΘΡΟ 8 ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	8
ΑΡΘΡΟ 9 ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ	9
ΑΡΘΡΟ 10 ΑΣΦΑΛΕΙΑ.....	9
ΑΡΘΡΟ 11 ΦΟΡΟΙ	10
ΑΡΘΡΟ 12 ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ.....	11
ΑΡΘΡΟ 13 ΜΕΙΚΤΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	11
ΑΡΘΡΟ 14 ΕΥΘΥΝΗ	11
ΑΡΘΡΟ 15 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	12
ΑΡΘΡΟ 16 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΡΙΤΩΝ.....	12
ΑΡΘΡΟ 17 ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	12
ΑΡΘΡΟ 18 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	13
ΑΡΘΡΟ 19 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	14
ΑΡΘΡΟ 20 ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ	15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΩΓΟΥ	166

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ.....	177
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ.....	188

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η Κυπριακή Δημοκρατία («Κύπρος»), το Κράτος του Ισραήλ («Ισραήλ»), η Ελληνική Δημοκρατία («Ελλάδα») και η Ιταλική Δημοκρατία («Ιταλία») (έκαστο εφεξής καλούμενο «Μέρος» και μαζί τα «Μέρη»), έκαστο εκπροσωπούμενο από την αντίστοιχη κυβέρνηση του·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη επιθυμούν να συνάψουν την παρούσα Συμφωνία προκειμένου να καταστεί δυνατή η ασφαλής και έγκαιρη ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία του Συστήματος Αγωγού ως βιώσιμη και στρατηγική επιλογή για την εξαγωγή φυσικού αερίου από τα Συμβαλλόμενα Μέρη που παράγουν φυσικό αέριο, αρχικά ανακαλυφθέν στο Ισραήλ και την Κύπρο, στην Ελλάδα, την Ιταλία και άλλες ευρωπαϊκές αγορές·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη αναγνωρίζουν τη στρατηγική σημασία του Συστήματος Αγωγού που ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια και διαφοροποιεί τις πηγές και τις οδεύσεις προμήθειας φυσικού αερίου μέσω της προώθησης του διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου και του στόχου της ΕΕ για εισροή νέου αερίου από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη σημειώνουν ότι ο υφιστάμενος κατάλογος Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) που εγκρίθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 «σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές» αναγνωρίζει τον αγωγό EastMed που προωθείται και αναπτύσσεται από την Υποθαλάσσιος Αγωγός Φυσικού Αερίου (ΥΑΦΑ) Ελλάδος – Ιταλίας ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε. (IGI Poseidon AE) ως ευρωπαϊκό «Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) (ΕΚΕ 7.3)» και ότι μαζί με τον αγωγό ΠΟΣΕΙΔΩΝ αποτελεί το σύμπλεγμα υποδομών για τη μεταφορά νέων αποθεμάτων φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Ευρώπη·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι στο έδαφος της ΕΕ η ανάπτυξη και λειτουργία του Συστήματος Αγωγού θα είναι σύμφωνη με τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ που δεν αποκλείουν το δικαίωμα αίτησης εξαίρεσης από αυτούς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι έχουν υπογραφεί διμερείς συμφωνίες μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής όσον αφορά τη φορολόγηση εισοδημάτων·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας για τον οριοθέτηση της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης υπεγράφη στη Λευκωσία στις 17 Δεκεμβρίου 2010·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναγνωρίζουν το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο όπως αντανάκλαται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 ρυθμίζει την τοποθέτηση υποθαλάσσιων αγωγών·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι υπεγράφη μια Κοινή Διακήρυξη για τον αγωγό EastMed μεταξύ του Υπουργού Ενέργειας του Ισραήλ, του Υπουργού Ενέργειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργού Οικονομικής Ανάπτυξης της Ιταλικής Δημοκρατίας (εφεξής: «Υπουργοί») στο πλαίσιο της Διυπουργικής Συνάντησης στο Τελ Αβίβ στις 3 Απριλίου 2017.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για τη συνεργασία σε σχέση με το έργο του Έργου του Αγωγού EastMed στη Λευκωσία στις 5 Δεκεμβρίου 2017.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη συμφωνούν να προωθήσουν τη δημιουργία του διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου ως νέας ξεχωριστής πηγής εφοδιασμού και διαδρομής προς την Ευρώπη και αναγνωρίζοντας ότι το Σύστημα Αγωγού θα μπορούσε να αποτελέσει πρακτικό βήμα προς την υλοποίηση του διαδρόμου της Ανατολικής Μεσογείου.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη επιθυμούν να συνεργαστούν για τη διευκόλυνση της εξαγωγής φυσικού αερίου από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου, τα οποία εντοπίστηκαν αρχικά στο Ισραήλ και την Κύπρο, μέσω του Συστήματος Αγωγού, το οποίο αποτελεί ένα έργο που περιλαμβάνει υποθαλάσσιο και χερσαίο τμήμα αγωγού, προς την Ευρώπη μέσω της Κύπρου και, μέσω του υποθαλάσσιου αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, προς την Ιταλία.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα μέρη αναγνωρίζουν τα αποτελέσματα της προ της Μελέτης εφαρμογής μελέτης (pre-Front End Engineering and Design study) (εφεξής: «προμελέτη»), η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο αγωγός East Med είναι τεχνικά εφικτός, οικονομικά βιώσιμος και εμπορικά ανταγωνιστικός σε σχέση με άλλες επιλογές εξαγωγής από την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθούσε τακτικά την πορεία των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και ενημερωνόταν για τις εκβάσεις της προμελέτης.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη αναγνωρίζουν την Απόφαση (ΕΕ) 2017/684 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τις διακυβερνητικές συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και τρίτων χωρών στον τομέα της ενέργειας και την κατάργηση της Απόφασης 994/2012/ΕΕ.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη γνωρίζουν τη «συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας» της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, η οποία παρουσιάστηκε τον Ιούνιο του 2016 και παρέχει καθοδήγηση για τη συνεργασία με γειτονικές χώρες εκτός της ΕΕ.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη δεσμεύονται από τη Γενική Συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS) (άρθρο XVII).

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Συμβαλλόμενα Μέρη είναι επίσης μέρη στη Σύμβαση για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση της 16ης Φεβρουαρίου 1976.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η Κύπρος, η Ελλάδα και η Ιταλία είναι μέρη στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 και στη Σύμβαση

για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο της 25ης Φεβρουαρίου 1991.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι στο πλαίσιο της Τριμερούς Συνόδου Κορυφής που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στις 8 Μαΐου 2018 υπεγράφη Εφαρμοστική Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ, της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για Υποπεριφερειακό Έκτακτο Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης από πετρελαιοειδή.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι κάθε Μέρος δύναται να λάβει όλα τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία για τη διασφάλιση της εθνικής του ασφάλειας

ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ

1. Ορισμοί

Οι όροι με κεφαλαία που χρησιμοποιούνται στην παρούσα Συμφωνία (συμπεριλαμβανομένου του Προοιμίου) και δεν ορίζονται άλλως στην παρούσα, έχουν την παρακάτω έννοια:

Ως **«Συμφωνία»** νοείται η παρούσα Διακυβερνητική Συμφωνία, όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε ή διορθώθηκε κατά καιρούς.

Ως **«Ανάδοχος»** νοείται οποιοδήποτε Πρόσωπο παρέχει άμεσα αγαθά, εργασία, τεχνολογία ή υπηρεσίες στην Εταιρεία Έργου ή στους Επενδυτές Έργου ή στις συνδεδεμένες με αυτούς εταιρείες σε σχέση με το Σύστημα Αγωγού ετήσιας συμβατικής αξίας τουλάχιστον 500.000€, εξαιρούμενου, ωστόσο, οποιουδήποτε φυσικού προσώπου ενεργεί υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου οποιουδήποτε άλλου Προσώπου.

Η **«Ανωτέρα Βία»** έχει την έννοια που της αποδίδεται στο διεθνές δίκαιο.

Ως **«Συμφωνία Φιλοξενούσας Χώρας»** νοείται κάθε συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ ενός Μέρους, αφενός, και των Επενδυτών του Έργου, αφετέρου, που αφορά το Σύστημα Αγωγού.

«Μεικτή Επιτροπή» είναι η Επιτροπή που ορίζεται στο Άρθρο 13.

Ως **«Άδειες»** νοούνται όλες οι άδειες, εγκρίσεις και δικαιώματα εξέτασης, δοκιμής, αξιολόγησης, ανάλυσης, επιθεώρησης, κατασκευής, χρήσης, κατοχής, κυριότητας, διαχείρισης, ιδιοκτησίας, απονομής και απόλαυσης σε σχέση με οποιοδήποτε Έδαφος όπως απαιτούνται για την εκτέλεση των Δραστηριοτήτων του Έργου.

Ως **«Φυσικό Αέριο»** νοούνται οι υδρογονάνθρακες που εξάγονται από το υπέδαφος, στη φυσική τους κατάσταση, και οι οποίοι είναι σε αέρια μορφή, υπό κανονική θερμοκρασία και πίεση.

Ως **«Διαχειριστής»** νοείται το Πρόσωπο ή τα Πρόσωπα που είναι υπεύθυνα κατά καιρούς για την υλοποίηση, τη διαχείριση, το συντονισμό ή/και τη διεξαγωγή εκ μέρους ή για λογαριασμό των Επενδυτών του Έργου ή των συνδεδεμένων με αυτούς εταιρειών, όλου ή μέρους των καθημερινών Δραστηριοτήτων του Έργου, συμπεριλαμβανομένου του να λειτουργεί ως διαχειριστής όλου ή μέρους του Συστήματος Αγωγού. Προς αποφυγή αμφιβολιών, στις περιπτώσεις που κανένα Πρόσωπο δεν έχει ή δεν είχε διοριστεί από τους Επενδυτές του Έργου ή τις συνδεδεμένες με αυτούς εταιρείες υπό την ιδιότητα αυτή, οι Επενδυτές Έργου θα είναι ο Διαχειριστής.

Ως **«Μέρη»** νοείται κάθε μέρος της παρούσας Συμφωνίας και ως **«Μέρος»** νοείται οποιοδήποτε από αυτά.

Ως **«Πρόσωπο»** νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οποιαδήποτε οντότητα, περιλαμβανομένης στην τελευταία οποιασδήποτε εταιρείας ή επιχείρησης, εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, ομόρρυθμης εταιρείας, ετερόρρυθμης εταιρείας, κοινοπραξίας, κοινής επιχείρησης, ένωσης, καταπιστεύματος ή άλλης νομικής οντότητας, οργανισμού ή επιχείρησης με οργάνωση που έγινε δεόντως με σύμβαση ή σύμφωνα με τους νόμους οποιουδήποτε κράτους ή οποιασδήποτε υποδιαίρεσής του.

Ως **«Σύστημα Αγωγού»** νοείται το σύστημα αγωγού φυσικού αερίου, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι.

Ως **«Έργο»** νοείται η αξιολόγηση, εκπόνηση, σχεδιασμός, κατασκευή, εγκατάσταση, χρηματοδότηση, ασφάλιση, κυριότητα, λειτουργία (συμπεριλαμβανομένης της Μεταφοράς Φυσικού Αερίου μέσω του Συστήματος Αγωγού από οποιονδήποτε ή όλους τους χρήστες μεταφοράς), επισκευή, αντικατάσταση, ανακαίνιση, συντήρηση, διεύρυνση και επέκταση (συμπεριλαμβανομένων των παράπλευρων) του Συστήματος Αγωγού.

Ως **«Δραστηριότητες Έργου»** νοούνται οι δραστηριότητες που διεξάγονται ή πρόκειται να διεξαχθούν από τους Συμμετέχοντες στο Έργο στο πλαίσιο του Έργου.

Ως **«Εταιρεία Έργου»** νοείται η εταιρεία που είναι υπεύθυνη για την προώθηση, ανάπτυξη, χρηματοδότηση, κατασκευή και λειτουργία του Συστήματος Αγωγού, η οποία κατά τη στιγμή της υπογραφής της παρούσας είναι η IGI Poseidon AE, εταιρεία που ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους της Ελλάδας, με έδρα στην Ελλάδα.

Ως **«Επενδυτής Έργου»** νοείται η Εταιρεία Έργου ή/και οποιοδήποτε άλλο μέρος σε οποιαδήποτε Συμφωνία Φιλοξενούσας Χώρας πέραν των Μερών.

Ως **«Συμμετέχων στο Έργο»** νοείται οποιοσδήποτε Επενδυτής Έργου, Διαχειριστής, χρήστης μεταφοράς ή Ανάδοχος, ή οποιαδήποτε από τις αντίστοιχες συνδεδεμένες εταιρείες αυτών, που έχουν άμεσο εμπορικό συμφέρον στο Σύστημα Αγωγού.

Ως **«Χρήστης Μεταφοράς»** νοείται οποιοδήποτε Πρόσωπο το οποίο έχει νόμιμο δικαίωμα (είτε αυτό προκύπτει δυνάμει σύμβασης είτε με άλλο τρόπο) στη Μεταφορά Φυσικού Αερίου, μέσω όλου ή οποιουδήποτε τμήματος του Συστήματος Αγωγού.

Ως **«Φόροι»** νοούνται όλες οι υπάρχουσες και μελλοντικές εισφορές, δασμοί, τελωνειακοί δασμοί, επιβαρύνσεις, πληρωμές, αμοιβές, κυρώσεις, καταλογισμοί, φόροι (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ ή των φόρων επί των πωλήσεων), τέλη και εισφορές που

καταβάλλονται σε ή επιβάλλονται από ένα Συμβαλλόμενο Μέρος ή οποιονδήποτε άλλο φορέα έχει την πραγματική εξουσία επιβολής οποιουδήποτε τέτοιου είδους επιβαρύνσεων εντός του εδάφους ενός Μέρους, και ως **«Φόρος»** νοείται οποιοδήποτε από αυτά.

Ως **«Έδαφος»** νοείται, αναφορικά με κάθε Μέρος, το χερσαίο έδαφος του εν λόγω Μέρους, οι θαλάσσιες περιοχές του, συμπεριλαμβανομένων της Αιγιαλίδας Ζώνης, της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και της Υφαλοκρηπίδας, σύμφωνα με το εθνικό διεθνές δίκαιο που αντανακλάται επίσης στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982, και ο εναέριος χώρος πάνω από το χερσαίο έδαφος και την Αιγιαλίδα Ζώνη.

Ως **«Μεταφορά»** νοείται η διαμετακόμιση, αποστολή ή άλλη μεταφορά φυσικού αερίου, μέσω οποιασδήποτε νομικής συμφωνίας ή δικαιώματος.

Ως **«ΦΠΑ»** νοείται ο φόρος προστιθέμενης αξίας και κάθε άλλος παρόμοιος Φόρος που ισχύει για την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, αδειών, εργασιών, υπηρεσιών ή τεχνολογίας, στο Έδαφος ενός Συμβαλλόμενου Μέρους.

Ως **«Έτος»**, **«Ημερολογιακό Έτος»** και **«Φορολογικό Έτος»** νοείται περίοδος δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, σύμφωνα με το Γρηγοριανό ημερολόγιο, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου, εκτός αν στις σχετικές διατάξεις της παρούσας αναφέρεται ρητά άλλη ημερομηνία έναρξης.

2. Ερμηνεία

(α) Η διαίρεση της παρούσας Συμφωνίας σε άρθρα, παραγράφους και άλλα τμήματα, και η προσθήκη των επικεφαλίδων είναι μόνο για την ευχέρεια αναφοράς και δεν επηρεάζει τη δομή ή την ερμηνεία της.

(β) Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, κάθε αναφορά σε «άρθρο» που ακολουθείται από αριθμό ή γράμμα αναφέρεται στο συγκεκριμένο άρθρο της παρούσας Συμφωνίας.

(γ) Οι όροι « η παρούσα Συμφωνία», «αυτής», «σε αυτήν» και «στο πλαίσιο αυτής» και παρόμοιες εκφράσεις αναφέρονται σε αυτήν τη Συμφωνία και όχι σε κάποιο συγκεκριμένο άρθρο, παράγραφο ή άλλο τμήμα αυτής.

3. Κατασκευή

Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά ή το κείμενο απαιτεί διαφορετικά, οι λέξεις στον ενικό αριθμό περιλαμβάνουν τον πληθυντικό και το αντίστροφο και οι λέξεις σε οποιοδήποτε γένος περιλαμβάνουν όλα τα γένη, ενώ οι λέξεις «περιλαμβάνει», «περιλαμβάνουν» και «συμπεριλαμβανομένων» θεωρείται ότι ακολουθούνται από τις λέξεις «χωρίς περιορισμό»

4. Γνώση

Κάθε αναφορά στην παρούσα Συμφωνία σε «γνώση», «επίγνωση» και συνώνυμους όρους θεωρείται, εκτός αν το περιεχόμενο υποδεικνύει το αντίθετο, ότι αφορούν πραγματική και όχι τεκμαιρόμενη ή τεκμαρτή γνώση.

ΑΡΘΡΟ 2
ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

1. Κάθε Μέρος επιβεβαιώνει και εγγυάται ότι η εκτέλεση της παρούσας Συμφωνίας εμπίπτει στις αρμοδιότητές του. Κάθε Μέρος επιπλέον επιβεβαιώνει και εγγυάται ότι δεν έχει υπόψη του κανένα νόμο, κανονισμό ή συμφωνία της οποίας είναι μέρος που θα μπορούσαν να το εμποδίσουν να εφαρμόσει την παρούσα Συμφωνία.
2. Καμία διάταξη της παρούσας Συμφωνίας δεν θίγει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις οποιουδήποτε Μέρους δυνάμει οποιασδήποτε σχετικής διεθνούς συνθήκης ή κανόνα διεθνούς δικαίου. Η Κύπρος, η Ελλάδα και η Ιταλία τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την ιδιότητα μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος οφείλει να διαχειρίζεται με συνεπή, αμερόληπτο και εύλογο τρόπο όλους τους νόμους, κανονισμούς, αποφάσεις και διοικητικές αποφάσεις που επηρεάζουν θέματα που καλύπτονται από την παρούσα Συμφωνία και να μεριμνά για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων με σκοπό την εφαρμογή των διατάξεων της Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 3
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Υπό τους όρους των λοιπών διατάξεών της, κάθε Μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκπληρώσει και να εκτελέσει κάθε μία από τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 4
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

1. Τα Μέρη συνεργάζονται προκειμένου να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή υλοποίηση των Δραστηριοτήτων του Έργου.
2. Κάθε Μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να συναντάται με καλή πίστη σε κάθε εύλογη χρονική στιγμή και όποτε αυτό είναι εύλογο για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των πολυμερών ή διμερών συμφωνιών που ενδεχομένως είναι ενδεδειγμένες μεταξύ αυτών ή με άλλα κράτη, διεθνείς θεσμούς και αρχές προκειμένου να εγκρίνει, να επιτρέψει και να υποστηρίξει την εφαρμογή των Δραστηριοτήτων του Έργου.
3. Τα Μέρη συνεργάζονται με σκοπό να ενθαρρύνουν αποφάσεις της ΕΕ σχετικά με τη χρηματοδοτική στήριξη, τους κανόνες ανταγωνισμού και το ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης μιας απόφασης εξαίρεσης, όπου απαιτείται.

ΑΡΘΡΟ 5

ΑΔΕΙΕΣ

Κάθε Μέρος αναλαμβάνει, στο βαθμό που επιτρέπεται από το δικό του εφαρμοστέο δίκαιο, να εκδίδει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κάθε απαραίτητη Άδεια που είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη, σχεδιασμό, κατασκευή, εγκατάσταση, οικοδόμηση, λειτουργία, επισκευή, αντικατάσταση, ανακαίνιση, συντήρηση, επέκταση και διεύρυνση του Συστήματος Αγωγού.

ΑΡΘΡΟ 6

ΔΙΚΑΙΩΜΑ Ή ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΩΓΟΥ

Κανένα Μέρος δεν θα προβάλλει οποιαδήποτε απαίτηση όσον αφορά δικαίωμα, κυριότητα, χρήση ή προορισμό του Φυσικού Αερίου που μεταφέρεται στο Σύστημα Αγωγού.

ΑΡΘΡΟ 7

ΜΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Κανένα Μέρος δεν θα διακόπτει, περιορίζει, καθυστερεί ή παρεμποδίζει με άλλο τρόπο τις Δραστηριότητες του Έργου στο Έδαφός του, εκτός αν προβλέπεται ειδικά στην εφαρμοστέα Συμφωνία Φιλοξενούσας χώρας ή στους όρους της σχετικής άδειας που χορηγήθηκε, όπου αρμόζει, ή όπως έχει επιτραπεί ειδικά από αρμόδια αρχή επίλυσης διαφορών.
2. Ανεξαρτήτως του Άρθρου 7.1, όταν ένα Μέρος έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι η συνέχιση των Δραστηριοτήτων του Έργου στο Έδαφος ενός Μέρους δημιουργεί ή θα δημιουργούσε υπερβολικό κίνδυνο ή διακινδύνευση για την εθνική ασφάλεια και δημόσια υγεία του εν λόγω Μέρους και την ασφάλεια ή προστασία των πολιτών, για την περιουσία, για την προστασία εθνικών θησαυρών ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας, ή για το περιβάλλον, το Μέρος δύναται να διακόψει τις Δραστηριότητες του Έργου στο Έδαφός του, αλλά μόνο στο βαθμό και για το χρονικό διάστημα που απαιτείται προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξάλειψη ή ο περιορισμός του εν λόγω κινδύνου ή της εν λόγω διακινδύνευσης.
3. Σε περίπτωση που συμβεί οποιοδήποτε γεγονός ή προκύψει οποιαδήποτε κατάσταση που διακόπτει, περιορίζει ή παρεμποδίζει με άλλο τρόπο τις Δραστηριότητες του Έργου («διακοπή» για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου), το Μέρος στο Έδαφος του οποίου έχει προκύψει η εν λόγω διακοπή οφείλει να ενημερώσει άμεσα τα άλλα Μέρη και τους σχετικούς Συμμετέχοντες στο Έργο για τη διακοπή, να παράσχει πλήρεις λεπτομέρειες για τους λόγους καθώς και τα μέτρα που λήφθηκαν προκειμένου να αποκατασταθεί η λειτουργία του αγωγού, με γνώμονα την προστασία των αποθεμάτων Φυσικού Αερίου για τους καταναλωτές και τη διατήρηση της ασφάλειας του συστήματος και της λειτουργικής ικανότητας αυτού.

ΑΡΘΡΟ 8

ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

1. Κάθε Μέρος:

- (α) εφαρμόζει πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το περιβάλλον και την ασφάλεια, κατάλληλα για τις συνθήκες και το περιβάλλον που επικρατούν σε κάθε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή από την οποία διέρχεται το Σύστημα Αγωγού. Αυτά τα πρότυπα και οι κατευθυντήριες γραμμές δεν θα είναι λιγότερο αυστηρά από τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β) εξασφαλίζει τη συμμόρφωσή του με τα εν λόγω πρότυπα.
- (γ) διαβουλεύεται με τα άλλα Μέρη όσο συχνά χρειάζεται προκειμένου να συμμορφωθεί με τα (α) και (β).

2. Εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης:

(α) Τα Μέρη οφείλουν να εκπονούν εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που να καλύπτουν όλες τις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου ανοικτής θάλασσας οι οποίες σχετίζονται με το Σύστημα Αγωγού, τη συνδεδεμένη υποδομή και δυνητικά επηρεαζόμενες περιοχές εντός του Εδάφους τους. Τα Μέρη θα διευκρινίσουν το ρόλο και την οικονομική υποχρέωση των Συμμετεχόντων στο Έργο για τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

(β) Τα Μέρη οφείλουν να εκπονούν εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης κατόπιν διαβούλευσης με τους σχετικούς Συμμετέχοντες στο Έργο και λαμβάνοντας υπόψη την πλέον ενημερωμένη έκδοση των εσωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για τις υφιστάμενες ή τις σχεδιαζόμενες εγκαταστάσεις και τη συνδεδεμένη υποδομή στην περιοχή που καλύπτεται από το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

(γ) Τα Μέρη οφείλουν να εκπονούν εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για το Σύστημα Αγωγού σύμφωνα με το Παράρτημα II και τα εν λόγω σχέδια αντιμετώπισης πρέπει να τίθενται στη διάθεση των Μερών και, στο μέτρο του δυνατού, σε άλλα δυνητικά θιγόμενα κράτη και στο κοινό.

(δ) Τα Μέρη οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη υψηλού επιπέδου συμβατότητας και διαλειτουργικότητας του εξοπλισμού αντιμετώπισης και εμπειρογνωμοσύνη μεταξύ όλων των δυνητικά επηρεαζόμενων κρατών της περιοχής και άλλων τρίτων κρατών, ανάλογα με την περίπτωση.

(ε) Τα Μέρη τηρούν αρχεία για τον εξοπλισμό και τις υπηρεσίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το Παράρτημα III και τα εν λόγω αρχεία πρέπει να είναι διαθέσιμα στα άλλα δυνητικά επηρεαζόμενα κράτη και, σε αμοιβαία βάση, σε γειτονικά κράτη.

(στ) Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι οι Συμμετέχοντες στο Έργο δοκιμάζουν τακτικά την ετοιμότητά τους να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε μείζονα ατυχήματα σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές αρχές.

(ζ) Τα Μέρη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες κρατικές αρχές ή, κατά περίπτωση, οι διαχειριστές αναπτύσσουν σενάρια συνεργασίας για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και τα σενάρια αυτά αξιολογούνται και ενημερώνονται τακτικά ανάλογα με τις ανάγκες.

3. Αντιμετώπιση κατάσταση έκτακτης ανάγκης:

(α) Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι σε περίπτωση ατυχήματος (όπως περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο), οι Συμμετέχοντες στο Έργο υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για:

- (i) αποτροπή της κλιμάκωσής του·
- (ii) περιορισμό των συνεπειών του· και
- (iii) αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας στην πηγή.

Τα Μέρη, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, θα επικουρούν τους Συμμετέχοντες στο Έργο (εφόσον χρειάζεται), συμπεριλαμβανομένης της παροχής πρόσθετων πόρων, μη θιγομένης της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και χωρίς να προκαλείται στρέβλωση του ανταγωνισμού.

(β) Κατά τη διάρκεια της αντιμετώπισης μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, τα Μέρη θα συγκεντρώνουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για διεξοδική έρευνα.

ΑΡΘΡΟ 9

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ

Τα Μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την εναρμόνιση των αντίστοιχων τεχνικών προτύπων τους που ισχύουν για τις Δραστηριότητες του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

1. Ξεκινώντας από τις αρχικές Δραστηριότητες του Έργου όσον αφορά τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση της όδευσης και συνεχίζοντας καθ' όλη τη ζωή του Έργου, κάθε Μέρος δύναται να λάβει τα μέτρα που κρίνει απαραίτητα προκειμένου να προστατεύσει την ασφάλεια του Συστήματος Αγωγού και όλων των Προσώπων στο Έδαφος του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους που εμπλέκεται σε Δραστηριότητες του Έργου.
2. Τα Μέρη θα συνεργάζονται λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για να προστατεύσουν την ασφάλεια του Συστήματος Αγωγού. Εν προκειμένω, τα Μέρη δύναται να διατυπώνουν πολυμερείς ή διμερείς συμφωνίες και ρυθμίσεις σχετικά με τη συνεργασία σε θέματα ασφάλειας που σχετίζονται με το Έργο/Σύστημα Αγωγού.

ΑΡΘΡΟ 11 ΦΟΡΟΙ

1. Καμία διάταξη της παρούσας Συμφωνίας δεν εφαρμόζεται σε φορολογικά μέτρα εκτός από ότι κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος διασφαλίζει ότι η φορολογική μεταχείριση των Συμμετεχόντων στο Έργο όσον αφορά οποιοδήποτε μέρος των Δραστηριοτήτων του Έργου δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που ισχύει για τους υπηκόους του σε παρόμοιες περιστάσεις βάσει της γενικής φορολογικής νομοθεσίας για το εισόδημα και το κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων των Συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής που ισχύουν μεταξύ των Μερών, αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος.
2. Οι Αρμόδιες Αρχές των Συμβαλλομένων Μερών καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη σύναψη νομικά δεσμευτικών συμφωνιών (εφεξής «Φορολογική Διακυβερνητική Συμφωνία») μεταξύ τους και με την Αρμόδια Αρχή της χώρας στην οποία η Εταιρεία Έργου είναι φορολογικός κάτοικος με σκοπό τον καθορισμό της φορολογικής βάσης για την Εταιρεία Έργου.

Όσον αφορά το Ισραήλ και την Κύπρο, οι Αρμόδιες Αρχές θα επιδιώξουν να συνάψουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για τον καθορισμό της βάσης επιβολής φόρου για την Εταιρεία Έργου.

3. Οι εν λόγω συμφωνίες/ρυθμίσεις λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας καθώς και τις αρχές του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και των Συμβάσεων περί διπλής φορολογίας όπου ισχύουν. Η Εταιρεία Έργου παρέχει σε όλες τις φορολογικές αρχές, κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεων, λεπτομερή μελέτη της αναμενόμενης ανάλυσης των λειτουργιών και των τιμών μεταφοράς. Όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες της Εταιρείας Έργου, οι ομοιόμορφες και κατάλληλες κλείδες κατανομής που σχετίζονται με τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα θα καθορίζονται στις συμφωνίες/ρυθμίσεις, σύμφωνα με την σχετική ανάλυση των τιμών μεταφοράς. Αυτές οι συμφωνίες/ρυθμίσεις θα ανανεώνονται ανάλογα με τις ανάγκες και θα καλύπτουν περίοδο ίση με τη διάρκεια του έργου.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι «Αρμόδιες Αρχές» ορίζονται ως εξής:

(α) Για την Κύπρο, ο Υπουργός Οικονομικών ή ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του Υπουργού.

(β) Για την Ελλάδα, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

(b) Για το Ισραήλ, όπως ορίζεται στις Συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος όπου ισχύουν μεταξύ των Μερών ή ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του Γενικού Διευθυντή της Φορολογικής Αρχής του Ισραήλ, αναλόγως

(c) Για την Ιταλία,...

ΑΡΘΡΟ 12 ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

Η ευθύνη για μη εκτέλεση ή καθυστέρηση εκτέλεσης εκ μέρους οποιουδήποτε Μέρους όσον αφορά οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή οποιοδήποτε τμήμα αυτών δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας, εκτός από χρηματική οφειλή που απορρέει από διαιτητική απόφαση ή φιλικό διακανονισμό σύμφωνα με τη διαδικασία επίλυσης διαφορών που ορίζεται στο άρθρο 17, αναστέλλεται στο βαθμό που η μη εκτέλεση ή καθυστέρηση στην εκτέλεση οφείλεται ή προκαλείται από Ανωτέρα Βία.

ΑΡΘΡΟ 13 ΜΕΙΚΤΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Τα Μέρη συμφωνούν να συγκροτήσουν, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, μια Μεικτή Επιτροπή (όπως ορίζεται στο άρθρο 13.2), η οποία θα παρακολουθεί τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το Έργο και θα διευκολύνει την εφαρμογή της παρούσας.
2. Η Μεικτή Επιτροπή συγκροτείται από ισάριθμους εκπροσώπους των υπουργείων ενέργειας και των ρυθμιστικών αρχών κάθε Μέρους («Μεικτή Επιτροπή»). Η Μεικτή Επιτροπή λειτουργεί σε συναινετική βάση. Η Μεικτή Επιτροπή δύναται να προσκαλέσει εκπροσώπους του Επενδυτή Έργου προκειμένου να παραστούν στις συνεδριάσεις και στις λοιπές δραστηριότητες της Επιτροπής και, αν κριθεί χρήσιμο, από κοινού με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρατηρητές από σχετικά τρίτα μέρη.
3. Η Μεικτή Επιτροπή λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την υλοποίηση των Δραστηριοτήτων του Έργου εκτελούνται ορθά και έγκαιρα. Εκτός αν έχει συμφωνηθεί άλλως από τη Μεικτή Επιτροπή, η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο κατά τη λειτουργία μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του αγωγού, και καταρτίζει τακτικά και παραδίδει στα Μέρη εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση του Έργου προβαίνει σε συστάσεις προς τα Συμβαλλόμενα Μέρη για την αποτελεσματική εφαρμογή της Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 14 ΕΥΘΥΝΗ

1. Οποιαδήποτε παράλειψη ή άρνηση ενός Μέρους να εκπληρώσει ή να εκτελέσει τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται στην παρούσα Συμφωνία συνιστά παραβίαση των υποχρεώσεων του βάσει ς αυτής.
2. Η ευθύνη ενός Μέρους σύμφωνα με το άρθρο 14.1 ανωτέρω είναι σύμφωνη με το διεθνές εθνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 15 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. Η παρούσα Συμφωνία δύναται να τροποποιηθεί ή να συμπληρωθεί κατόπιν αμοιβαίας συναίνεσης των Μερών και να εκφραστεί γραπτώς και να υπογραφεί από όλα τα Μέρη. Όλες οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις γίνονται με πρωτόκολλα υπογεγραμμένα από τα Μέρη, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Συμφωνίας και τίθενται σε ισχύ από την τελευταία γραπτή γνωστοποίηση των οργάνων επικύρωσης από τα Μέρη.
2. Οποιοδήποτε άλλο κράτος μπορεί να γίνει μέρος της παρούσας Συμφωνίας με την έγκριση όλων των Μερών μέσω πρωτοκόλλων που υπογράφονται από τα Μέρη, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Συμφωνίας και τίθενται σε ισχύ από την τελευταία γραπτή γνωστοποίηση των οργάνων επικύρωσης από τα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 16 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΡΙΤΩΝ

1. Η Κύπρος, η Ελλάδα, η Ιταλία και το Ισραήλ αναγνωρίζουν το δικαίωμα της Εταιρείας Έργου να ζητήσει εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73, προκειμένου να μεταφέρει φυσικό αέριο από τα Μέρη που το παράγουν.
2. Μη θιγομένης της ανεξάρτητης απόφασης των αρμόδιων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών επί μιας τέτοιας αίτησης της Εταιρείας Έργου, οι Κυβερνήσεις της Κύπρου, της Ελλάδας και της Ιταλίας θα ενθαρρύνουν αίτημα της Εταιρείας Έργου να αποκτήσει εξαίρεση με βάση το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73, προκειμένου να μεταφέρει αέριο από τα Μέρη που το παράγουν.
3. Αν δοθεί εξαίρεση με βάση το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73, η Εταιρεία Έργου μπορεί να περιορίσει την πρόσβαση τρίτων στην απαλλασσόμενη δυναμικότητα του αγωγού σύμφωνα με τους όρους της εξαίρεσης.
4. Η διαθέσιμη ή μη χρησιμοποιούμενη δυναμικότητα, εκτός από εκείνη που αναφέρεται στην παράγραφο 3, θα διατίθεται στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς φυσικού αερίου που παράγεται σε κράτη τα οποία δεν είναι μέρη της παρούσας Συμφωνίας, κατά τρόπο διαφανή, χωρίς διακρίσεις και αναλογικό.

ΑΡΘΡΟ 17 ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

1. Κάθε διαφορά που σχετίζεται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας θα διευθετείται δια της διπλωματικής οδού με πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας.
2. Σε περίπτωση που διαφορά η οποία αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας δεν διευθετηθεί δια της διπλωματικής οδού εντός εννέα (9) μηνών αφού γνωστοποιηθεί από ένα Μέρος στα άλλα Μέρη, οποιοδήποτε Μέρος ή Μέρη δύνανται να κινήσουν προσφυγή σε διαιτησία υποβάλλοντας αίτημα για διεξαγωγή διαιτησίας. Η διαφορά διευθετείται με διαιτησία σύμφωνα με τους κανόνες διαιτησίας της UNCITRAL όπως αναθεωρήθηκαν το 2010. Η υπόθεση

διεκπεραιώνεται από το Διεθνές Γραφείο του Διαρκούς Διαιτητικού Δικαστηρίου. Εκτός αν τα κράτη συμφωνήσουν διαφορετικά:

(α) Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή είναι ο Γενικός Γραμματέας του Διαρκούς Διαιτητικού Δικαστηρίου στη Χάγη·

(β) ο αριθμός των διαιτητών είναι τρεις·

(γ) ο τόπος διεξαγωγής της διαιτησίας είναι η Χάγη·

(δ) η γλώσσα που θα χρησιμοποιηθεί στη διαιτητική διαδικασία είναι η αγγλική.

Οι διάδικοι στη διαφορά θα κοινοποιούν την αντίστοιχη αίτηση, την απάντηση και την ανταγωγή σε όλα τα άλλα Μέρη.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στις διαφορές μεταξύ Κύπρου, Ελλάδας ή/και Ιταλίας (εφεξής: τα Μέρη ΕΕ) σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, στο βαθμό που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Οι εν λόγω διαφορές εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής: ΔΕΕ), σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της ΕΕ.
4. Τα Μέρη ΕΕ επιδιώκουν να διευθετούν αυτές τις διαφορές δια της διπλωματικής οδού με πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας, σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης. Τα Μέρη ΕΕ θα ενημερώνουν το Ισραήλ για την έναρξη και το αντικείμενο αυτών των διαδικασιών, υπό τους όρους των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.
5. Τα Μέρη ΕΕ θα προσπαθούν να ενημερώνουν το Ισραήλ προτού κάποια διαφορά κατά την έννοια της παραγράφου 3 υποβληθεί στο ΔΕΕ και θα ενημερώνουν το Ισραήλ σχετικά με την έναρξη, την πορεία και την έκβαση της διαδικασίας του Δικαστηρίου, με την επιφύλαξη της τήρησης των υποχρεώσεών τους περί εμπιστευτικότητας σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.
6. Οι διαδικασίες μεταξύ των Μερών ΕΕ ενώπιον του ΔΕΕ κατά την έννοια της παραγράφου 3 και η έκβασή τους δεν θα περιορίζουν την ικανότητα του Ισραήλ να κινεί διαδικασίες σύμφωνα με την παράγραφο 2 και η έκβαση διαδικασιών στο ΔΕΕ κατά την έννοια της παραγράφου 3 στις οποίες το Ισραήλ δεν αποτελεί διάδικο δεν θα δεσμεύει το Ισραήλ ή οποιαδήποτε διαιτητική απόφαση που αποφαινεται επί διαφοράς στην οποία το Ισραήλ είναι διάδικος σύμφωνα με την παράγραφο 2.

ΑΡΘΡΟ 18

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία της τελευταίας γραπτής γνωστοποίησης από τα Μέρη που υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία στις 2 Ιανουαρίου 2020, με την οποία ενημερώνονται τα άλλα Μέρη σχετικά με την ολοκλήρωση των διαδικασιών κύρωσης που απαιτούνται για την θέση της σε ισχύ.

2. Τα Μέρη που υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία στις 2 Ιανουαρίου 2020 θα ξεκινήσουν τη διαδικασία κύρωσης από τις αρμόδιες αρχές τους εντός 120 ημερών από την ημερομηνία υπογραφής.
3. Η Συμφωνία τίθεται σε ισχύ για το Μέρος το οποίο υπογράφει μετά την 2η Ιανουαρίου 2020, κατά την ημερομηνία της γραπτής γνωστοποίησής του, με την οποία ενημερώνει τα άλλα Μέρη ότι έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες κύρωσης από πλευράς του. Οι εν λόγω διαδικασίες κύρωσης θα ξεκινήσουν εντός 120 ημερών από την ημερομηνία υπογραφής.
4. Η παρούσα Συμφωνία θα υπογραφεί σε τέσσερα (4) αντίτυπα, με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος να διατηρεί ένα πρωτότυπο αντίτυπο.

ΑΡΘΡΟ 19 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. Μη θιγόμενων των γραπτών γνωστοποιήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 15 και στο άρθρο 18, όλες οι γνωστοποιήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με αυτή τη Συμφωνία από οποιοδήποτε Μέρος, υποβάλλονται γραπτώς στην αγγλική γλώσσα και μπορούν να παραδοθούν ιδιοχειρώς ή με διεθνή αναγνωρισμένη ταχυμεταφορική υπηρεσία ή με τηλεομοιοτυπία στη διεύθυνση ή στον αριθμό τηλεομοιοτυπίας που καθορίζονται κατωτέρω και υπόψη του προσώπου που ορίζεται για αυτόν το σκοπό, ή σε όποια άλλη διεύθυνση ή αριθμό τηλεομοιοτυπίας και/ή υπόψη άλλου προσώπου που καθορίζεται από το Μέρος οποτεδήποτε με γνωστοποίηση σύμφωνα με το παρόν άρθρο 19. Προς αποφυγή αμφιβολιών, γνωστοποίηση που αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο δεν θεωρείται έγκυρη.
2. Τα σχετικά στοιχεία κάθε Συμβαλλόμενο Μέρους κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας είναι τα εξής:

Κύπρος

Διεύθυνση: Οδός Ανδρέα Αραούζου 6, 1421 Λευκωσία

Φαξ: +357 22 518 349

Υπόψη: Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Δρ Στέλιος Χειμώνας,
Γενικός Διευθυντής

Ισραήλ

Διεύθυνση:

Φαξ: +972747681718/ganets@energy.gov.il;oritg@energy.gov.il/φαξ
972747681580

Υπόψη: Γραφείο Γενικού Διευθυντή

Ελλάδα

Διεύθυνση: Μεσογείων 119, Αθήνα

Φαξ: +30 213513569 e-mail : dir@prv.ypeka.gr

Υπόψη: Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ιταλία

Διεύθυνση:

Φαξ:

Υπόψη:

ΑΡΘΡΟ 20 ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Η παρούσα Συμφωνία, μαζί με όλα τα επισυναπτόμενα παραρτήματα και τα έγγραφα που ενσωματώνει ρητά δια παραπομπής και οποιεσδήποτε σχετικές τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις συνιστούν τη συνολική συμφωνία των Μερών όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στην παρούσα.

Η παρούσα Συμφωνία, που έγινε σε τέσσερα (4) πρωτότυπα στην αγγλική γλώσσα, είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Μέρη από τις 2 Ιανουαρίου 2020 στην Αθήνα.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ		ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ
[υπογραφή]		[υπογραφή]

ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
		[υπογραφή]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ

Το Σύστημα Αγωγού είναι ένας αγωγός διπλής κατεύθυνσης με υποθαλάσσιο και χερσαίο τμήμα, ο οποίος προβλέπεται, στο βασικό σενάριο, να προέρχεται από τα χωρικά ύδατα του Ισραήλ και το Έδαφος της Κύπρου. Το Σύστημα Αγωγού θα συνδέει τις πηγές ή τις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου του Ισραήλ, της Κύπρου και της Ελλάδας με τις ευρωπαϊκές αγορές φυσικού αερίου. Θα αποτελείται από 5 τμήματα: 1) Ισραήλ προς Κύπρο· 2) Κύπρος προς την Κρήτη· 3) Κρήτη προς Πελοπόννησο· 4) Πελοπόννησος προς Δυτική Ελλάδα· 5) Δυτική Ελλάδα προς Θεσπρωτία. Στη Θεσπρωτία το Σύστημα Αγωγού θα μεταφέρει το φυσικό αέριο στην Ιταλία και τα ευρωπαϊκά δίκτυα φυσικού αερίου μέσω του υποθαλάσσιου αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο.

Σταθμοί απόληψης (off-take) κατά μήκος της διαδρομής της θα επιτρέψουν την αεριοποίηση στην Κύπρο και σε περιοχές της Ελλάδας (Κρήτη, Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα). Το έργο περιλαμβάνει σημεία εισόδου στην Ελλάδα, για την έγχυση του φυσικού αερίου εφόσον εντοπιστούν κοιτάσματα φυσικού αερίου στην περιοχή και με την επιλογή αναβάθμισης της δυναμικότητας των τμημάτων του αγωγού από την Κρήτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιλαμβάνουν αλλά να μην περιορίζονται μόνο σε:

(α) ονόματα και θέσεις των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα να κινήσουν τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης, καθώς επίσης των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα να συντονίζουν την εξωτερική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

(β) ρυθμίσεις για έγκαιρη προειδοποίηση σε περίπτωση μεζόνων ατυχημάτων και συναφείς διαδικασίες συναγερμού και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

(γ) ρυθμίσεις για το συντονισμό των πόρων που απαιτούνται προκειμένου να εφαρμοστεί το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

(δ) ρυθμίσεις για την παροχή βοήθειας στο πλαίσιο εσωτερική αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

(ε) λεπτομερή περιγραφή των εξωτερικών ρυθμίσεων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

(στ) ρυθμίσεις για την παροχή σε πρόσωπα και οργανισμούς που ενδέχεται να επηρεαστούν από το μείζον ατύχημα κατάλληλων πληροφοριών και συμβουλών σχετικών με το ατύχημα·

(ζ) ρυθμίσεις για την παροχή πληροφοριών στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης άλλων κρατών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε περίπτωση μείζονος ατυχήματος με πιθανές διασυνοριακές συνέπειες· και

(η) ρυθμίσεις για τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων στην άγρια πανίδα τόσο στην ξηρά όσο και στην ανοικτή θάλασσα.

Ο προαναφερόμενος κατάλογος πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης δεν θίγει τις διατάξεις που πρέπει να πληρούν οι διαχειριστές του συστήματος μεταφοράς προκειμένου να συμμορφώνονται με τον Κανονισμό (ΕΚ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και την πρόβλεψη που απορρέει από τα σχετικά εθνικά σχέδια προληπτικής δράσης και έκτακτης ανάγκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

- (α) απογραφή του διαθέσιμου εξοπλισμού, της κυριότητάς του, της θέσης του, των μέσων μεταφοράς και του τρόπου ανάπτυξής τους στον τόπο του μείζονος ατυχήματος·
- (β) περιγραφή των μέτρων που εφαρμόζονται προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο εξοπλισμός και οι διαδικασίες διατηρούνται σε λειτουργική κατάσταση·
- (γ) απογραφή του κλαδικού εξοπλισμού που μπορεί να διατεθεί σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης·
- (δ) περιγραφή των γενικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση μειζόνων ατυχημάτων, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών όλων των εμπλεκόμενων μερών και των φορέων που ευθύνονται για τη διατήρηση των εν λόγω ρυθμίσεων·
- (ε) μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα του εξοπλισμού, του προσωπικού και των διαδικασιών, καθώς επίσης ότι είναι επικαιροποιημένα, και ότι αρκετά εκπαιδευμένα μέλη του προσωπικού είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή· και
- (στ) αποδεικτικά στοιχεία προηγούμενων περιβαλλοντικών και υγειονομικών εκτιμήσεων για χημικά που προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν ως ουσίες διασποράς.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 18 παράγραφος 1 αυτής.

Αθήνα, 4 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

Ν. – Γ. Δένδιας

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κων. Χατζηδάκης

Κων. Τσιάρας

Αριθμ. 102 / 5 / 2020

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κύρωση της Διακυβερνητικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος η ανωτέρω Διακυβερνητική Συμφωνία, που έχει υπογραφεί στην Αθήνα στις 2 Ιανουαρίου 2020, με την οποία προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Τα Μέρη συμφώνησαν ότι: α. κατά την εκτέλεση της κυρούμενης Συμφωνίας, δεν θίγονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους σε σχέση με άλλες διεθνείς συνθήκες ή κανόνες του εθνικού και διεθνούς δικαίου,

β. θα συνεργάζονται, για την επιτυχή υλοποίηση των Δραστηριοτήτων του Έργου, που θα διεξαχθούν από τους Συμμετέχοντες (επενδυτές του έργου, Διαχειριστής, Ανάδοχος) σχετικά με τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση, επέκταση κ.λπ. του Συστήματος Αγωγού Φυσικού Αερίου,

γ. θα εκδίδουν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κάθε απαιτούμενη άδεια, που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του Έργου και δεν θα προβάλουν οποιαδήποτε απαίτηση όσον αφορά δικαίωμα, κυριότητα, χρήση ή προορισμό του Φυσικού Αερίου που μεταφέρεται στο Σύστημα Αγωγού,

δ. δεν θα διακόπτουν, περιορίζουν, καθυστερούν ή παρεμποδίζουν με άλλο τρόπο τις Δραστηριότητες του Έργου στο έδαφός τους, εκτός εάν προβλέπεται ειδικά στην εφαρμοστέα Συμφωνία Φιλοξενούσας χώρας ή εκτός εάν υπάρχει βάσιμος λόγος ότι η συνέχιση των έργων δημιουργεί υπερβολικό κίνδυνο ή διακινδυνεύεται η εθνική ασφάλεια και η δημόσια υγεία.

Η ευθύνη για μη εκτέλεση ή καθυστέρηση εκτέλεσης των υποχρεώσεων της Συμφωνίας, αναστέλλεται σε περίπτωση Ανωτέρας Βίας,

ε. θα εφαρμόσουν τα προβλεπόμενα πρότυπα για το περιβάλλον και την ασφάλεια του Έργου και συγκεκριμένα, οφείλουν να εκπονούν εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, μπορούν δε να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία και την ασφάλεια του Συστήματος Αγωγού και όλων των προσώπων στο έδαφος του Μέρους που εμπλέκεται σε Δραστηριότητες του Έργου, με τη διατύπωση πολυμερών ή

διμερών σχετικών συμφωνιών.
12)

(άρθρα 1 - 10,

2. Ρυθμίζονται φορολογικής φύσεως θέματα και ειδικότερα:

α. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, η φορολογική μεταχείριση των Συμμετεχόντων στο Έργο δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που ισχύει για τους υπηκόους του σε παρόμοιες καταστάσεις για το εισόδημα και το κεφάλαιο (αποφυγή διπλής φορολογίας, αποτροπή φοροδιαφυγής κ.λπ.).

β. Οι Αρμόδιες Αρχές των Μερών καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη σύναψη νομικά δεσμευτικών συμφωνιών (εφεξής «Φορολογική Διακυβερνητική Συμφωνία») μεταξύ τους και με την Αρμόδια Αρχή της χώρας στην οποία η Εταιρεία Έργου είναι φορολογικός κάτοικος, με σκοπό τον καθορισμό της φορολογικής βάσης για την Εταιρεία Έργου.

γ. Η Εταιρεία Έργου παρέχει σε όλες τις φορολογικές αρχές, κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεων, λεπτομερή μελέτη της αναμενόμενης ανάλυσης των λειτουργιών και των τιμών μεταφοράς. Όσον αφορά στα έσοδα και τις δαπάνες της Εταιρείας Έργου, θα καθορίζονται στις συμφωνίες/ρυθμίσεις κατάλληλες κλείδες κατανομής σχετικά με τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 11)

3. Προβλέπεται η συγκρότηση μιας Μεικτής Επιτροπής, αποτελούμενης από ισάριθμους εκπροσώπους των αρμοδίων Υπουργείων και των ρυθμιστικών αρχών κάθε Μέρους, για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων, που σχετίζονται με το Έργο και τη διευκόλυνση της εφαρμογής της Συμφωνίας.

Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο κατά τη διάρκεια της φάσης της κατασκευής και τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο κατά τη λειτουργία μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του Έργου. (άρθρο 13)

4. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με: α. την ευθύνη κάθε Μέρους για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στη Συμφωνία,

β. τη διαδικασία τροποποίησης, συμπλήρωσης και έναρξης ισχύος της κυρούμενης Συμφωνίας,

γ. το δικαίωμα της Εταιρείας Έργου να ζητήσει εξαίρεση από την υποχρέωση πρόσβασης τρίτων στη μεταφορική δυναμικότητα του αγωγού,

δ. την επίλυση τυχόν διαφορών που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Συμφωνίας, με δυνατότητα προσφυγής σε διαιτησία εάν δεν διευθετηθούν δια της διπλωματικής οδού κ.λπ. (άρθρα 14 - 20)

5. Περιλαμβάνονται τρία (3) Παραρτήματα, τα οποία αναφέρονται σε ειδικότερα θέματα της υπό κύρωση Συμφωνίας (περιγραφή του Συστήματος Αγωγού, πληροφορίες και στοιχεία για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης κ.λπ.). (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ I, II, III)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από τη συμμετοχή εκπροσώπων της χώρας μας στις συνεδριάσεις της Μεικτής Επιτροπής για την εφαρμογή της Συμφωνίας. (άρθρο 13) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συμμετεχόντων, διάρκεια συνεδριάσεων κλπ.), εκτιμάται σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, στο ποσό των 4,5 χιλ. ευρώ περίπου, στην περίπτωση σύγκλησης της Επιτροπής στο εξωτερικό (Κύπρος, Ισραήλ, Ιταλία) για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης (ημερήσια αποζημίωση, έξοδα διαμονής, εισιτήρια) των Ελλήνων εκπροσώπων και στο ποσό των 1.000 ευρώ περίπου, στην περίπτωση σύγκλησης αυτής στην Ελλάδα για την κάλυψη των εξόδων φιλοξενίας των Μελών της Επιτροπής στη χώρα μας. Η εν λόγω δαπάνη αναμένεται να είναι αυξημένη κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής του αγωγού, καθώς θα συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν: α) λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια σε περιπτώσεις αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων καθώς και για την προστασία και ασφάλεια του Συστήματος Αγωγού και των Προσώπων που συμμετέχουν στις Δραστηριότητες του Έργου. (άρθρα 8, 10) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από τη σύναψη πολυμερών ή διμερών σχετικών συμφωνιών,

β) προσφυγή σε διαιτητικό δικαστήριο για την επίλυση διαφοράς σχετικά με την εφαρμογή ή την ερμηνεία της κυρούμενης Συμφωνίας, σε περίπτωση που η χώρα μας είναι διάδικο Μέρος και την ως εκ τούτου κάλυψη των σχετικών εξόδων διαιτησίας. (άρθρο 17) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

3. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τυχόν εφαρμογή ειδικής φορολογικής μεταχείρισης στην Εταιρεία του Έργου που είναι υπεύθυνη για την κατασκευή και λειτουργία του Συστήματος Αγωγού, η οποία εξαρτάται από τη σύναψη μελλοντικών συμφωνιών των Αρμοδίων Αρχών των Μερών (Φορολογική Διακυβερνητική Συμφωνία), με σκοπό τον καθορισμό της φορολογικής βάσης για την εν λόγω Εταιρεία. (άρθρο 11)

Αθήνα, 27 Απριλίου 2020

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Διακυβερνητικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, προκαλούνται, σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από τη συμμετοχή εκπροσώπων της χώρας μας στις συνεδριάσεις της Μεικτής Επιτροπής για την εφαρμογή της Συμφωνίας. (άρθρο 13) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συμμετεχόντων, διάρκεια συνεδριάσεων κλπ.), εκτιμάται στο ποσό των 4,5 χιλ. ευρώ περίπου, στην περίπτωση σύγκλησης της Επιτροπής στο εξωτερικό (Κύπρος, Ισραήλ, Ιταλία) για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης (ημερήσια αποζημίωση, έξοδα διαμονής, εισιτήρια) των Ελλήνων εκπροσώπων και στο ποσό των 1.000 ευρώ περίπου, στην περίπτωση σύγκλησης αυτής στην Ελλάδα για την κάλυψη των εξόδων φιλοξενίας των Μελών της Επιτροπής στη χώρα μας. Η εν λόγω δαπάνη αναμένεται να είναι αυξημένη κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής του αγωγού, καθώς θα συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν: α) λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια σε περιπτώσεις αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων καθώς και για την προστασία και ασφάλεια του Συστήματος Αγωγού και των Προσώπων που συμμετέχουν στις Δραστηριότητες του Έργου. (άρθρα 8, 10) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από τη σύναψη πολυμερών ή διμερών σχετικών συμφωνιών,

β) προσφυγή σε διαιτητικό δικαστήριο για την επίλυση διαφοράς σχετικά με την εφαρμογή ή την ερμηνεία της κυρούμενης Συμφωνίας, σε περίπτωση που η χώρα μας είναι διάδικο Μέρος και την ως εκ τούτου κάλυψη των σχετικών εξόδων διαιτησίας. (άρθρο 17) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τυχόν εφαρμογή ειδικής φορολογικής μεταχείρισης στην Εταιρεία του Έργου που είναι υπεύθυνη για την κατασκευή και λειτουργία του Συστήματος Αγωγού. (άρθρο 11)

Η εν λόγω απώλεια εσόδων, η οποία εξαρτάται από τη σύναψη μελλοντικών συμφωνιών των Αρμοδίων Αρχών των Μερών (Φορολογική Διακυβερνητική Συμφωνία), με

σκοπό τον καθορισμό της φορολογικής βάσης για την Εταιρεία του Έργου, θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

Αθήνα, 4 Μαΐου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Χρ. Σταϊκούρας

Κων. Χατζηδάκης

